Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

21 МАЯ 2009 г. ЧАЦВЕР
№ 91 (26449)
Кошт 550 рублёў
ВЫДАЕЦЦА З 9 ЖНІЎНЯ 1917 г.

ЗАСТАВАЙЦЕСЯ СА «ЗВЯЗДОЙ»!

Ідзе падпіска на II паўгоддзе 2009 года

Падпісныя цэны на газету «Звязда» (у рублях)

Індэкс	на 1 месяц	на 3 месяцы	на 6 месяцаў
63850 (індывідуальны)	10600	31800	63600
63145 (індывідуальны льготны для пенсіянераў, ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны)	9990	29970	59940
63858 (ведамасны)	17050	51150	102300
63239 (ведамасны льготны для ўстаноў міністэрстваў культуры, адукацыі і аховы здароўя)	15550	46650	93300
Да запатрабавання (праз газетныя кіёскі РУП «Белпошта»)			
63850 (індывідуальны)	9460	28380	56760
63145 (індывідуальны льготны для пенсіянераў, ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны)	8850	26550	53100
63858 (ведамасны)	14926	44778	89556
63239 (ведамасны льготны для ўстаноў міністэрстваў культуры, адукацыі і аховы здароўя)	13639	40917	81834
Да запатрабавання (праз кіёскі «Белсаюздруку»)			
63850 (індывідуальны)	8410	25230	50460
63145 (індывідуальны льготны для пенсіянераў, ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны)	7830	23490	46980
63858 (ведамасны)	11086	33258	66516
63239 (ведамасны льготны для ўстаноў міністэрстваў культуры, адукацыі і аховы здароўя)	10525	31575	63150

Прыёмная кампанія-2009

УДЗЕЛЬНІЧАЦЬ У КОНКУРСЕ ЗМОГУЦЬ АБІТУРЫЕНТЫ З АДНЫМ БАЛАМ У СЕРТЫФІКАЦЕ

Прыёмная кампанія ў вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навучальных установах будзе праходзіць сёлета па абноўленых правілах прыёму. Аб гэтым на сустрэчы з журналістамі ў Нацыянальным прэс-цэнтры паведаміў намеснік міністра адукацыі нашай краіны Аляксандр Жук. Адразу заспакоім абітурыентаў, якія ўжо фактычна ўключыліся ў прыёмную кампанію, вызначыліся з профілем сваёй будучай прафесіі і цяпер актыўна рэгіструюцца на цэнтралізаванае тэсціраванне — істотных змяненняў у Правілы прыёму ўнесена не было. Проста некаторыя іх палажэнні цяпер прыведзены ў адпаведнасць з Дэкрэтам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 15 «Аб асобных пытаннях агульнай сярэдняй адукацыі» і пастановай Савета Міністраў ад 8 студзеня 2009 года №8 «Аб зацвярджэнні комплексу мераў па замацаванні кваліфікаваных кадраў у вёсцы». Але аб усім па парадку...

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

Па-першае, у сувязі з падаўжэннем навучальнага года ў школах да 1 чэрвеня давялося пасунуць і тэрміны правядзення цэнтралізаванага тэсціравання, якое стартуе ў гэтым годзе 15 чэрвеня, а таксама тэрміны прыёму дакументаў у ВНУ і тэрміны залічэння ў кола студэнтаў. Прыёмныя камісіі ВНУ «сілавых структур» будуць весці прыём дакументаў на ўсе формы навучання з 9 па 15 ліпеня. Падаць дакументы ў гэтыя ж ВНУ на завочную і вячэрнюю формы навучання абітурыенты, якія вытрымалі ўступныя выпрабаванні, але не прайшлі на дзённую бюджэтную форму навучання, змогуць па 21 ліпеня, а для ўдзелу ў конкурсе на дзённую, завочную і вячэрнюю формы атрымання адукацыі на ўмовах аплаты дакументы будуць прымацца па 23 ліпеня.

У так званых творчых ВНУ тэрмін прыёму дакументаў на ўсе формы навучання — з 9 па 13 ліпеня. Для абітурыентаў, якія не прайшлі па конкурсе на дзённую бюджэтную форму навучання, дакументы на завочную або вячэрнюю будуць прымацца па 25 ліпеня, а на платную форму навучання — па 27 ліпеня.

Ва ўсіх астатніх ВНУ любой формы ўласнасці прыём дакументаў будзе весціся з 16 да 25 ліпеня (на ваенных факультэтах — з 16 па 23 ліпеня). У Акадэміі МУС, Ваеннай акадэміі, Каманда-інжынерным інстытуце МНС, Гомельскім інжынерным інстытуце МНС уступныя выпрабаванні пройдуць з 16 па 19 ліпеня, у творчых ВНУ — з 14 па 23 ліпеня, у ВНУ другога патоку (як дзяржаўных, так і прыватных) — з 26 па 30 ліпеня. Залічэнне абітурыентаў у ВНУ «сілавых» ведамстваў на ўсе формы навучання завершыцца 24 ліпеня, у творчых ВНУ — 28 ліпеня, а ў ВНУ другога патоку — 6 жніўня.

Усяго ў 2009 годзе беларускія ВНУ плануюць прыняць на навучанне 94,2 тысячы чалавек, што на 2,8 тысячы чалавек больш, чым у папярэднім годзе. На навучанне за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту запланавана прыняць 32,7 тысячы чалавек, з іх 24,8 тысячы — на дзённую форму навучання (плюс 4,5 працэнта) і 7,9 тысячы — на завочную (гэта леташні паказчык). Акрамя таго, за кошт сродкаў Нацбанка ў Палескі дзяржаўны ўніверсітэт запланавана прыняць 509 чалавек (433 — на дзённую і 76 — на завочную форму навучання), і за кошт сродкаў Расійскай Федэрацыі ў Беларуска-Расійскі ўніверсітэт на дзённую форму навучання будуць залічаны 125 чалавек. ***Такім чынам, план прыёму на дзённую бюджэтную форму навучання павялічыцца на 2 тысячы месцаў. А колькасць выпускнікоў агульнаадукацыйных школ павялічыцца ў гэтым годзе прыкладна на 9 тысяч чалавек.*** Самае значнае павелічэнне прыёму адбудзецца ў ВНУ Міністэрства аховы здароўя (плюс 600 дадатковых бюджэтных месцаў), у ВНУ Міністэрства адукацыі (плюс 500) і Міністэрства абароны (плюс 281).

У Міністэрстве адукацыі пачала працаваць «гарачая лінія» «Абітурыент-2009». Патэлефанаваўшы па нумары 200 84 70, вы можаце задаць любое пытанне наконт прыёму ў вышэйшыя, сярэднія спецыяльныя і прафесійна-тэхнічныя навучальныя ўстановы.

Да таго ж сёлета ў некаторых ВНУ распачнецца падрыхтоўка спецыялістаў з вышэйшай адукацыяй па зусім новых спецыяльнасцях. Так, у БДУІР адкрыецца падрыхтоўка па спецыяльнасці «нанатэхналогіі і нанаматэрыялы ў электроніцы», у БНТУ — адразу некалькі новых спецыяльнасцяў: «транспартная лагістыка», «тэхналогія і абсталяванне тарфяной вытворчасці», «мікра- і нанатэхніка» і «камп'ютарная мехатроніка». У Беларускім дзяржаўным тэхналагічным універсітэце — «турызм і прыродакарыстанне», у Віцебскай дзяржаўнай акадэміі ветэрынарнай медыцыны — «ветэрынарная фармацыя» і «ветэрынарная санітарыя і экспертыза».

Асобна Аляксандр Жук спыніўся на змяненнях, якія датычацца прыёму абітурыентаў на ўмовах мэтавай падрыхтоўкі. ***Тэрмін адпрацоўкі студэнтаў, якія навучаюцца на падставе дагавораў на мэтавую падрыхтоўку, быў павялічаны да пяці гадоў:*** два гады выпускнік будзе працаваць на карысць дзяржавы ў адпаведнасці з заканадаўствам як малады спецыяліст і дадаткова не менш як 3 гады — на падставе дагавора з заказчыкам. Для выпускнікоў ССНУ тэрмін работы па дагавору з заказчыкам павінен быць не меншы чым адзін год. **Такім чынам дзейнічае наступная формула: для выпускнікоў ВНУ — два плюс тры гады, а для выпускнікоў ССНУ — два плюс адзін год.**

— Абітурыент, які пажадае навучацца на ўмовах мэтавай падрыхтоўкі, будзе праінфармаваны аб умовах атрымання адукацыі па мэтавым наборы, у тым ліку і аб тэрмінах і месцы адпрацоўкі, паколькі з ім будзе заключаны дагавор, дзе будуць занатаваныя ўсе гэтыя моманты, — сказаў Аляксандр Жук. — Хачу падкрэсліць, што Комплексам мераў па замацаванні кваліфікаваных кадраў на вёсцы прадугледжаны цэлы шэраг льготных умоў для работы маладых спецыялістаў у сельскай мясцовасці. У прыватнасці, прадугледжана павышэнне ім на 50 працэнтаў (пры заключэнні кантрактаў) тарыфных акладаў, выплаты на працягу першых двух гадоў даплат у памеры адной тарыфнай стаўкі, стварэнне ўмоў для будаўніцтва і набыцця жылля (выдача зямельных участкаў і крэдытаў на льготных умовах). Да таго ж цяпер дазволена ажыццяўляць мэтавы набор пры конкурсе адзін чалавек на месца. Пагадзіцеся, што гэта сур'ёзная прывілея. А паколькі заключэнне дагавораў на мэтавую падрыхтоўку будзе весціся яшчэ да падачы дакументаў у прыёмную камісію, то ў абітурыента і яго бацькоў будзе магчымасць узважыць усе «за» і «супраць».

Па просьбе міністэрстваў аховы здароўя і сельскай гаспадаркі і харчавання быў дадзены дазвол павялічваць мэтавы прыём у падведамасныя ўстановы адукацыі да 30 працэнтаў ад кантрольных лічбаў прыёму (раней было 20 працэнтаў). Пашырыўся і пералік асобаў, якія могуць прэтэндаваць на навучанне на ўмовах мэтавай падрыхтоўкі — да абітурыентаў з сельскіх населеных пунктаў далучыліся абітурыенты, якія пражываюць у населеных пунктах з колькасцю насельніцтва да 20 тысяч чалавек. Такое ж права захавалася і за абітурыентамі, якія пражываюць на тэрыторыі радыеактыўнага забруджвання. Пералік спецыяльнасцяў, на якіх ажыццяўляецца мэтавая падрыхтоўка спецыялістаў, папоўніўся спецыяльнасцямі для Беларускай чыгункі. Больш арыентаваным стане цяпер набор на сельскагаспадарчыя спецыяльнасці ў сельскагаспадарчых ВНУ. Там прадугледжаны прыём па асобным конкурсе абітурыентаў, якія навучаліся ў год паступлення на факультэтах даўніверсітэцкай падрыхтоўкі ці падрыхтоўчых аддзяленнях адпаведных ВНУ і пражывалі ў сельскіх населеных пунктах не менш як два гады на момант атрымання адукацыі. Для арганізацыі асобнага конкурсу гэтых абітурыентаў прадугледжана квота да 20 працэнтаў ад кантрольных лічбаў прыёму. Да таго ж у рамках асобнага «сельскага конкурсу» пры паступленні на спецыяльнасці сельскагаспадарчага профілю ў сельскагаспадарчыя ВНУ змогуць удзельнічаць абітурыенты, якія пражывалі ў сельскай мясцовасці не менш як два гады і навучаліся ва ўстановах адукацыі, размешчаных як у сельскіх населеных пунктах, так і ў гарадах і пасёлках гарадскога тыпу.

(Заканчэнне на 2-й стар.)

Патуранне перасаджванню чыноўнікаў «з крэсла ў крэсла» недапушчальнае

Кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі Уладзімір Макей раскрытыкаваў факты сямейнасці, выяўленыя ў ходзе праведзенай у канцы 2008 года праверкі работы з кіруючымі кадрамі ў дзяржорганах і іншых арганізацыях. Адпаведную заяву ён зрабіў на пасяджэнні калегіі Адміністрацыі, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

У ходзе праверкі пацвердзілася наяўнасць сямейнасці ў дзяржорганах і арганізацыях практычна ва ўсіх рэгіёнах краіны. «Магчыма, бывае так, што тыя ці іншыя сваякі — гэта выключна таленавітыя кіраўнікі. Акрамя таго, часта няма прамога парушэння заканадаўства. Аднак не варта забываць: вельмі важнае значэнне мае яшчэ і маральны бок справы», — адзначыў Уладзімір Макей. «Няўвага да маральнага аспекту падрывае імідж улады, выклікаючы абурэнне і незадавальненне ў людзей», — дадаў ён.

У якасці прыкладу кіраўнік Адміністрацыі прывёў Столінскі раён, дзе ўзнікае ўражанне, што ўлада прыватызавана сям'ёю Дзямко. Аляксей Дзямко ўзначальвае райвыканкам, яго сын — аддзел райвыканкама па справах моладзі, сват — старшыня СВК «Палеская ніва», сястра жонкі — старшыня мясцовага Савета дэпутатаў, брат — старшыня наглядальнага савета СВК «Фядорскі». «Можна прывесці шмат аналагічных прыкладаў па іншых рэгіёнах», — сказаў Уладзімір Макей.

«Узнікае заканамернае пытанне: куды глядзяць аблвыканкамы і памочнікі Прэзідэнта — галоўныя інспектары па рэгіёнах? Чаму няма рэакцыі на такія факты?», — абурыўся кіраўнік Адміністрацыі. У сувязі з гэтым ён нагадаў патрабаванне Прэзідэнта краіны: «Павінна быць дадзена самая прынцыповая ацэнка чыноўнікам, якія займаюцца такой кадравай палітыкай у рэгіёнах».

Уладзімір Макей падкрэсліў таксама недапушчальнасць практыкі пераводу «правальных» кіраўнікоў на іншую кіруючую работу.

«Кіраўнік дзяржавы запатрабаваў, прычым у вельмі жорсткай форме, выкараніць гэту згубную практыку. Гэта жорсткае патрабаванне кадравай палітыкі. Да тых, хто будзе патураць такім перасаджванням «з крэсла ў крэсла», будуць прыменены самыя жорсткія адміністрацыйныя меры аж да звальнення з работы», — падкрэсліў Уладзімір Макей.

Праведзеная ў канцы мінулага года праверка выявіла серыю выпадкаў, калі, праваліўшы работу або скампраметаваўшы сябе, горакіраўнікі затым перамяшчаюцца ў іншае кіруючае крэсла. Напрыклад, нейкі Макоўскі, працуючы дырэктарам ПУП «Белкаапзнешгандаль» дапусціў серыю парушэнняў і злоўжыванняў. Пасля звальнення з пасады Макоўскі быў назначаны на пасаду намесніка старшыні «Белкаапсаюза», — паведаміў кіраўнік Адміністрацыі.

Ён адзначыў, што кіраўнікамі органаў часта не выконваецца адно з важнейшых патрабаванняў кадравай работы — стараннае вывучэнне здольнасцяў да кіраўніцкай дзейнасці, асабістых і дзелавых якасцяў кандыдатаў пры назначэнні іх на пасаду. Не заўсёды аб'ектыўна ацэньваецца папярэдняя практычная дзейнасць работніка. Характарыстыкі кандыдатаў напоўнены штампамі, за якімі не стаіць рэальная карціна.

«Кадравыя рэкамендацыі пішуцца дзеля птушачкі пад капірку, паўтараючы старыя характарыстыкі слова ў слова. Няма за гэтай рэкамендацыяй канкрэтнага чалавека, канкрэтнай асобы», — адзначыў Уладзімір Макей.

Уладзімір Макей таксама раскрытыкаваў выпадкі паводзінаў чыноўнікаў, калі, абараняючы нейкія карпаратыўныя інтарэсы, яны то дэманструюць мінімум прынцыповасці, то празмерна яе гіпербалізуюць. У якасці ілюстрацыі было прыведзена два прыклады: праверка законнасці выдзялення зямельных участкаў у Гомельскай вобласці для супрацоўнікаў МУС і пракуратуры (першапачатковая рэакцыя — практычна нулявая) і ўзбуджэнне крымінальнай справы па факце прысваення камандзіровачных расходаў у памеры $200.

У сістэме дзяржаўных органаў і арганізацый Беларусі павінны быць у поўнай меры рэалізаваны патрабаванні Прэзідэнта па вылучэнні энергічных кіраўнікоў, якія ўмеюць генерыраваць новыя ідэі, дзейнічаць не шаблонна, а творча і адказна, заявіў Уладзімір Макей.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

У МАЛДОВЕ «ЗАВІСЛІ» ВЫБАРЫ ПРЭЗІДЭНТА: КАМУНІСТАМ НЕ ХАПІЛА АДНАГО ГОЛАСА

Прэзідэнцкія выбары ў Малдове, запланаваныя на сераду, перанесеныя. Прычынай стаў байкот галасавання, абвешчаны апазіцыяй.

Зінаіда Грэчаная, кандыдат у прэзідэнты Малдовы

Апазіцыйныя фракцыі, якія ўвогуле маюць 41 мандат, пакінулі пасяджэнне парламента, на якім планавалася абраць новага кіраўніка дзяржавы. Кіруючай партыі камуністаў для абрання новага лідара краіны не хапіла ўсяго аднаго голасу. Паўторныя выбары прызначаныя на 28 мая. Калі выбары не адбудуцца і з другой спробы, то, паводле закона, парламент будзе распушчаны і будуць прызначаны выбары новага парламента, чаго і дабіваецца апазіцыя.

СТРЭС-ТЭСТ ДЛЯ ДЗЯРЖАЎ: РАСІЯ І УКРАІНА СЯРОД АЎТСАЙДАРАЎ

Расія горш за пераважную большасць буйных эканомік свету перажыве крызіс, а аднаўляцца будзе больш марудна. Стрэс-тэст канкурэнтаздольнасці 57 краін правялі даследчыкі са швейцарскай міжнароднай школы бізнэсу IMD, і Расія заняла 51-е месца з 57. Горшы прагноз — для Венгрыі, Харватыі, Румыніі, Украіны, Аргенціны і Венесуэлы.

Лепш за іншых стрэс-тэст прайшлі невялікія дзяржавы з адкрытай эканомікай, арыентаванай на экспарт. Буйным дзяржавам цяжэй: Кітай — 18-ы, Германія — 24-я, ЗША — 28-я.

У 2009 годзе канкурэнтаздольнасць 57 краін вызначалася па 329 крытэрыях, дзве трэці з якіх — эканамічная інфармацыя, трэць — звесткі апытання 3960 топ-менеджараў. У гэтым спісе Расія стаіць вышэй — на 49-м месцы, але ў 2008 годзе яна займала 47-е. Тройка лідараў у 2009 годзе не змянілася з 2008 года: ЗША, Ганконг, Сінгапур.

РАДА ПАГАДЗІЛАСЯ ПРАВЕСЦІ ПРЭЗІДЭНЦКІЯ ВЫБАРЫ Ў СТУДЗЕНІ

Лідары фракцый у парламенце Украіны прыйшлі да згоды наконт таго, што чарговыя выбары прэзідэнта краіны павінны прайсці у студзені 2010 года, паведаміў журналістам намеснік старшыні Партыі рэгіёнаў Аляксандр Яфрэмаў па выніках пасяджэння савета лідараў фракцый.

Пасля пісьма

Дарогі не было... Дарога ёсць!

У нашай вёсачцы Цюкшы налічваецца каля 30 дамоў, але размешчаны яны ўроскідку, у тым сэнсе, што нашы восем — з краю, як бы на хутары, за 500 метраў, — пісала ў рэдакцыю «хутаранка» Валянціна Браніславаўна Чаняўская з Мядзельшчыны.

Але, на жаль, зусім не для таго, каб паведаміць, якія прыгажэнныя ў іх там мясціны (ведама ж — Нарачанскі край!), якое возера побач і колькі да яго людзей з'язджаецца летам, каб адпачыць... «Хутар», скардзілася яго жыхарка, як бы адрэзаны ад асноўнай вёскі: туды атлаўка прыязджае, а пра іх восем хат выдзялі не і гаворыць: «Не паедзем, не будзем па вашых ямах машыны разбіваць». Вось і даводзіцца «крайнім» — хоць-нехаць — самім прыходзіць у вёску і, здараецца, у чаканні аўталаўкі марнаваць цэлыя гадзіны.

Прычым гэта для іх, што цалкам магчыма, і не так крыўдна было б, каб падобнае назіралася паўсюль, а то... Ад нас, — пісала Валянціна Браніславаўна, — лічаныя кіламетры да вёскі Марачы. Там жыве цяпер толькі тры сям'і, але дарога туды — хоць каціся, бо пракладзены асфальт. Нам жа хоць бы гравійку, марылі вяскоўцы.

Зварот іх па просьбе рэдакцыі быў разгледжаны Мядзельскім райвыканкамам. Як паведаміў днямі намеснік яго старшыні спадар Сяргей, «сіламі філіяла КУП «Мінскаблдарбуд» — «ДРБУ-113» рамонт дарогі праз вёску Цюкшы выкананы».

Што, безумоўна ж, добрая навіна — і для вяскоўцаў, і для газеты!

ХУТКА І ДЗЯДЗЬКА ВАНЯ З ПУХАВІЧАЎ ЗМОЖА ПАБУДАВАЦЬ ЭЛЕКТРАСТАНЦЫЮ

— Займацца эканоміяй і энергаэфектыўнасцю трэба з двух бакоў — з аднаго боку трэба зрабіць мінімальныя затраты на вытворчасць энергіі, а з другога боку — каб прамысловыя прадпрыемствы выраблялі прадукцыю з мінімальнымі выдаткамі гэтай энергіі, — сказаў Уладзімір Сямашка, першы намеснік прэм'ер-міністра, на пленарным пасяджэнні па энергаэфектыўнасці ў рамках Беларускага прамысловага форуму-2009, які цяпер праходзіць у сталіцы.

Уладзімір Сямашка нагадаў, што сур'ёзна над энергаэфектыўнасцю беларусаў прымусілі задумацца ў канцы 2006 — пачатку 2007 года, калі мы адчулі, як залежым ад імпарту адной краіны. Сёння ў Беларусі вялікая энергетыка прадэманстравана дзвюма вялікімі станцыямі: Лукомльскай станцыяй магутнасцю 2400 МВт і Бярозаўскай магутнасцю 1100 МВт. Яны будаваліся ў 60—70-я гады мінулага стагоддзя, таму і выкарыстоўваюць для вытворчасці 1 кілавата ў гадзіну энергіі 325-370 грамаў умоўнага паліва, хоць на сёння існуюць тэхналогіі, якія дазваляюць расходаваць 240 грамаў на 1 кілават/гадзіну.

— Галоўнае — гэта вырашыць праблемы эфектыўнай вытворчасці, для чаго і была прынята праграма, якая складаецца з 3 частак: мадэрнізацыі вялікай энергетыкі, развіцця малой энергетыкі і праграмы энергазберажэння, — сказаў Уладзімір Сямяшка. Таксама ён адзначыў, што аб'ект № 1 — гэта будаўніцтва атамнай станцыі. Па яго словах, падрыхтоўчыя працы сёння там заканчваюцца, пляцоўка выбраная, а цяпер ідзе абгрунтаванне ўздзеяння на навакольнае асяроддзе і абгрунтаванне інвестыцый. Уладзімір Ільіч паабяцаў, што да канца года будзе пэўна вызначаная і пляцоўка, і праект будаўніцтва станцыі. Акрамя АЭС намечана будаўніцтва новага энергаблока мінскай ЦЭЦ-5, стварэнне 50 міні-ЦЭЦ і яшчэ шмат чаго.

Што датычыцца энергаэфектыўнасці, то з 1995 года Беларусь павялічыла УВП недзе ў 2,5 раза практычна без павелічэння ўжывання энерганосьбітаў:

— Гэта ўжо дасягненне, — сказаў першы намеснік прэм'ер-міністра, — але калі параўнаць энергаёмістасць нашага УВП з УВП іншых развітых краін, то ўбачым, што у нас яна вышэйшая ў 2 і болей разоў. Уладзімір Сямашка прывёў лічбы, што у 2006 годзе ў нас энергаёмістасць была 380 кг нафтавага эквіваленту на 1000 долараў УВП, у 2008-м — 320. А ў Даніі —120, у Германіі — 150. Зразумела, гэта не можа параўнацца з лічбай у 780 кілаграмаў нафтавага эквіваленту на 1000 долараў УВП, якая была напярэдадні развала СССР, але відавочна адставанне ад краін Захаду.

Таксама Уладзімір Сямяшка лічыць, што адзін з прынцыпаў беражлівасці — тарыфы. Калі прадпрыемства спажывае энергію ў рамках дазволенай нормы, то плаціць па адных тарыфах; калі звыш нормы — то па больш высокіх тарыфах. Надалей ён і пра тое, што тарыфы на газ у нас будуць ніжэйшыя, чым у Еўропе, але даражэйшыя, чым у Расіі.

(Заканчэнне на 2-й стар.)

Павышана адпускная цана на прыродны газ для запраўкі транспартных сродкаў

З сёння́шняга дня ў Беларусі павышана на 9,6 працэнта адпускная цана на прыродны газ для запраўкі транспартных сродкаў.

Паводле звестак Мінэканомікі, згодна з пастановай міністэрства, кошт аднаго кубаметра прыроднага газу для запраўкі транспартных сродкаў без ПДВ узрос да 855 рублёў. У Мінэканомікі адзначылі, што неабходнасць перагляду цаны на кампрымаваны прыродны газ звязана з павелічэннем цаны купкі прыроднага газу у Расіі з 1 студзеня гэтага года. Акрамя таго, летась неадназова павышаліся цэны на іншыя віды маторнага паліва — звадкаваны вуглевадародны газ для запраўкі аўтамабіляў і бензін, што прывяло да змянення цэнавых міжпаліўных суадносін, што склаліся. У міністэрстве нагадалі, што папярэдне цана на прыродны газ для запраўкі транспартных сродкаў змянялася 5 сакавіка мінулага года.

Ігар ГРЫШЫН.

Нацбанк Беларусі разлічвае атрымаць астатнюю частку расійскага крэдыту ў маі

Аб гэтым паведаміў першы намеснік старшыні праўлення Нацыянальнага банка Павел Калаур, перадае карэспандэнт БЕЛТА. «Мы не страчваем надзеі атрымаць крэдыт у маі», — сказаў ён, нагадаўшы, што ў канцы мая адбудзецца пасяджэнне Саўміна Саюзнай дзяржавы.

МАЛАДЫ СПЕЦЫЯЛІСТ — ДА ЯКОЙ ДАТЫ?

Падкажыце, да якой даты я з'яўляюся маладым спецыялістам, калі дыплом аб заканчэнні вышэйшай навучальнай установы быў выдадзены 26 чэрвеня, а прыбыла я да месца размеркавання 1 жніўня? Калі магчыма, падкажыце дакумент, у якім аб гэтым гаворыцца.

Яна, *Гомельская вобласць.*

Паважаная Яна, такімі дакументамі з'яўляюцца Закон Рэспублікі Беларусь «Аб адукацыі» і Палажэнне аб размеркаванні выпускнікоў устаноў адукацыі, якія атрымалі прафесійна-тэхнічную, сярэднюю спецыяльную або вышэйшую адукацыю, што зацверджана Пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 10.12.2007 г. № 1702.

У адпаведнасці з артыкулам 10 Закона і пунктам 5 Палажэння, выпускнікі, якія атрымалі прафесійна-тэхнічную, сярэднюю спецыяльную або вышэйшую адукацыю першай і другой ступені ў дзённай форме атрымання адукацыі за кошт сродкаў рэспубліканскага і (або) мясцовых бюджэтаў, і былі накіраваны на працу па размеркаванні, з'яўляюцца маладымі рабочымі (служачымі) або маладымі спецыялістамі і абавязаны адпрацаваць адзін год пасля атрымання прафесійна-тэхнічнай адукацыі, два гады — пасля атрымання сярэдняй спецыяльнай або вышэйшай адукацыі.

Тэрмін працы па размеркаванні вылічваецца з дня заключэння працоўнага дагавора (кантракта) паміж маладым спецыялістам і наймальнікам.

Выпускнікі вышэйшых медыцынскіх навучальных устаноў, якія атрымалі вышэйшую адукацыю першай ступені ў дзённай форме атрымання адукацыі за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту, накіроўваюцца на працу па размеркаванні пасля праходжання стажыроўкі (інтэрнатуры) і абавязаны адпрацаваць два гады пасля яе праходжання.

Такім чынам, маладым спецыялістам вы будзеце з'яўляцца да заканчэння тэрміну працы па размеркаванні. Калі працоўны дагавор (кантракт) з наймальнікам вы заключылі 1 жніўня, то гэты тэрмін закончыцца 31 ліпеня праз два гады з дня заключэння дагавора (кантракта).

УП «МИНСКИЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР НЕДВИЖИМОСТИ»

ИНФОРМИРУЕТ

В извещении о проведении 28 мая 2009 года 86-го открытого аукциона на право заключения договора аренды (сроком на 5 лет) нежилых неиспользуемых помещений коммунальной собственности г. Минска (газета «Звязда» от 16.05.09) после опубликованной таблицы с лотами в пятом абзаце второго предложения следует вместо «Документы на участие принимаются по 25 мая 2009 года до 13.00» читать

«Документы на участие принимаются по 27 мая 2009 года до 16.00».

УНП 190398583

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 21.05.2009 г. (для б/н разлікаў)

1 долар ЗША	2 770,00
▲ 1 еўра	3 775,23
1 латвійскі лат	5 330,51
1 літоўскі літ	1 094,36
1 чэшская крона	141,82
1 польскі злоты	868,94
▲ 1 расійскі рубель	87,10
1 украінская грыўня	363,40

Курсы замежных валют для безнаяўных разлікаў

Агенцтва Уладзіміра Граўцова

Цэнтрабанк РФ

USD	31,8009
10 UAH	41,8433
1000 BYR	11,4763
EUR	43,2460

Падпішыцеся на часопіс «Главный Бухгалтер. ГБ» на 2009 год у рэдакцыі па самай выгаднай цане. Тэлефон рэдакцыі: 209-69-01.

ААТ «Агенцтва Уладзіміра Граўцова» УНП 100024047 Ліцэнзія Мінсувязі № 02140/0172806 выд. 03.05.2004 да 02.05.2009

Смачна есці!

«ВІТАМІНКІ» З ЯЙКАМІ... СТРАУСА

На наступным тыдні Кобрынскі мясакамбінат плануе распачаць выпуск сваёй чарговай навінкі — вітамінных сасісак, прызначаных найперш для харчавання школьнікаў і дашкольнікаў. Справа засталася толькі за атрыманнем маркіраванай абалонкі.

Як расказала журналісту «Звязды» галоўны тэхнолаг прадпрыемства Людміла Кадзірава, у склад сасісак уключаны дзесяць вітамінаў (таму і назва ў прадукцыі будзе адпаведнай — «Вітамінкі»). Акрамя іх будзе прысутнічаць кальцый, адначасова яны будуць адрозніваца адсутнасцю фасфатаў, паніжаным утрыманнем солі і нітрытаў (апошнія надаюць колер каўбасе). Усё гэта і робіць названыя сасіскі не проста ежай, а лячэбна-прафілактычным харчаваннем для школьнікаў і дашкольнікаў. А яшчэ ў сасісках будуць прысутнічаць замест курыных яек... страусіныя.

— У нас ужо ёсць дамова з мясцовай страусінай фермай, — кажа Людміла Васільеўна. — Адно яйка важыць два кілаграмы, на сто кілаграмаў сасісак патрэбна чатыры кілаграмы яек. Засталося толькі канчаткова вызначыцца па кошце. Зараз адно яйка каштуе 40 тысяч рублёў, мы б хацелі некалькі знізіць цану. Чаму менавіта страусіныя яйкі? Яны самі па сабе — каштоўны прадукт.

У перспектыве суразмоўца разлічвае, што прадпрыемства па гэтым відзе прадукцыі выйдзе на добрыя аб'ёмы. «Калі ўвогуле камбінат выпускае штомесяц 150-200 тон прадукцыі, дык сасісак з цягам часу плануем вырабляць хоць бы 5 тон у месяц. Калі яны «пойдуць», будзем павялічваць аб'ёмы. Напачатку навінка будзе прадавацца ў нашым рэгіёне, а далей — як пойдуць заказы, як спрацуе наша служба маркетынгу».

«Кобрынская свіная» ў нязвыклай абалонцы чорнага колеру, выбранай наўмысна для прыцягнення ўвагі пакупніка.

Думаецца, праблем тут узнікнуць не павінна. Галоўнае, каб спажывец хоць аднойчы пакаштаваў прадукцыю. Памятаеце, адносна нядаўна мы пісалі, што камбінат распачаў выпуск каўбасы з маленькімі кавалачкамі шакаладу? Цяпер штомесяц прадпрыемства выпрабляе тону гэтай прадукцыі. Улічваючы «маладосць» навінкі — вельмі неблагі вынік. Хоць, вядома ж, бывае па-рознаму. Як расказала далей Людміла Кадзірава, нядаўна спрабавалі вырабляць каўбасу з мяса страуса, але яна, як кажуць, не «пайшла». Да такіх часовых няўдач суразмоўца ставіцца па-філасофску: адмоўны вынік — таксама вынік.

— Рынак цяпер такі, што спажыўца трэба ўвесь час нечым здзіўляць, выходзіць да яго з новымі відамі прадукцыі. Інакш нельга, — лічыць галоўны тэхнолаг.

Чарговае пацвярджэнне таму: распачаты выпуск вараных каўбас з распрацаванымі айчыннымі навукоўцамі дабаўкамі з цыкла «Кобрынскія свіныя». У якасці напаўняльніка (які прысутнічае ў каўбасе ў выглядзе кавалачкаў памерам са звыклы шпік) будуць выкарыстоўвацца сыр, папрыка, масліны, аліўкі, язык, грыбы. У продаж ужо пайшлі каўбасы «Кобрынскія свіныя» і «Кобрынскія свіныя з сырам». Па водгуках (а сыравіна — 100 працэнтаў свініна) прыйшліся даспадобы спажыўцу. І хоць першая каштуе ў фірмовай краме камбіната ў розніцу 13 тысяч рублёў за кілаграм (адна з самых дарагіх каўбас), свайго пакупніка яна знаходзіць з-за свайго смаку і якасці. Яна крыху абсмажаная, з празрыстай дымапранікальнай абалонкай, што надае каўбасе водар дымку. На чарзе і вырабы з іншымі напаўняльнікамі.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ISSN 1990 - 763X

У Беларусі будзе пашырана крэдытаванне пакупнікоў айчыннай бытавой тэхнікі

Аб гэтым заявіў журналістам прэм'ер-міністр Беларусі Сяргей Сідорскі пасля наведвання ЗАТ «Атлант».

Кіраўнік урада падкрэсліў, што ва ўмовах сусветнага фінансавага крызісу перад прадпрыемствам пастаўлена задача прадаваць максімальна магчымы аб'ём прадукцыі, не скарачаючы пры гэтым рынкі збыту. У чэрвені-верасні чакаецца сезонны пік продажаў бытавой тэхнікі «Атлант», і гэты момант нельга прапусціць, лічыць ён.

«Мы ў бліжэйшы час прымем рашэнне аб тым, каб перайсці да пэўнага льготавання пакупніцкіх крэдытаў», — адзначыў прэм'ер-міністр. Такія дзеянні дапамогуць захаваць рынак збыту беларускай бытавой тэхнікі.

Акрамя таго, «мы разлічваем, што рынкі нашых бліжэйшых суседзяў — Расіі, Украіны, Казахстана — не звузяцца», — падкрэсліў Сяргей Сідорскі.

БЕЛТА.

КДК Беларусі не выступае за абмежаванне імпарту піва, а вядзе барацьбу з ценявымі схемамі яго рэалізацыі

Аб гэтым заявіў старшыня КДК Зянон Ломаць на рабочай нарадзе з вядучымі півабарамі рэспублікі, паведамілі ў прэс-службе КДК.

«Для імпартнага піва ў Беларусі няма ніякіх забарон і перашкод. Камітэт дзяржкантролю не выступае за якія-небудзь абмежаванні яго імпарту. Мы супраць ценявых схем яго рэалізацыі, пры якіх казна недалічваецца мільярдных сум падатковых адлічэнняў», — сказаў кіраўнік галоўнага кантрольнага ведамства краіны.

Камітэтам дзяржкантролю былі раскрыты асобныя схемы ўключэння імпартнага піва ў нелегальны абарот. У адносінах да шэрагу незаконна працуючых структур фінансавай міліцыяй Камітэта дзяржкантролю ўзбуджаны і расследуюцца крымінальныя справы.

На нарадзе было адзначана значнае паляпшэнне работы прадпрыемстваў піўной галіны Беларусі ў апошнія гады. У параўнанні з 2002 годам айчынныя півавары павялічылі вытворчасць піва на 74,4 працэнта. У 2008 годзе беларускія прадпрыемствы выпусцілі 35,4 млн дал піва, пры гэтым 99 працэнтаў прыпадае на долю 7 вядучых вытворцаў: «Крыніцу», «Піўзавод «Аліварыя», «Лідскае піва», «Півавараную кампанію «Сябар», «Брэсцкае піва», «Рэчыцапіва», «Дзвінскі бровар».

У той жа час ёсць і праблемы: не выконваецца праграма развіцця піваварнай галіны на 2006—2010 гады, недастаткова ўвагі ўдзяляецца рэкламе, дызайну, спажывецкай тары. Было ўзнята пытанне аб увядзенні інстытута спецімпарцёра піва. На думку Камітэта дзяржкантролю, гэта мера дасць магчымасць забяспечыць празрыстасць абароту піва.

БЕЛТА.

ХУТКА І ДЗЯДЗЬКА ВАНЯ З ПУХАВІЧАЎ ЗМОЖА ПАБУДАВАЦЬ ЭЛЕКТРАСТАНЦЫЮ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— У Еўропе сярэдняя цана газу была 450 долараў, у нас — 127,38 долараў. Сёння ў нас 147 долараў, а з 1 ліпеня будзе недзе на ўзроўні 200-205 долараў. Цана ніжэйшая па двух прычынах: таму што транспартны складнік у нас меншы, бо знаходзімся паміж Расіяй і Еўропай, і таму што мы з-за саюзнай дзяржавы газ ужываем без пошліны. Але, — папярэдзіў Уладзімір Сямашка, — гэтае не павінна расслабляць.

Анатоль Русецкі, міністр прамысловасці, асноўную задачу энергаэфектыўнасці і зберажэння бачыць у комплексным падыходзе:

— Сёння няма ніводнага прадпрыемства, якое комплексна, на ўсіх тэхналагічных стадыях, а я кажу пра машынабудаванне, змагло б прымяніць сучасныя тэхналагічныя рашэнні... Сучасныя сістэмы кіравання рэсурсамі дазваляюць скарачаць да 1,5 раза выдаткі на вытворчасці.

Абмеркавалі на пасяджэнні і ўкараненне сучасных святлодыёдных лямпачак. Першы намеснік старшыні прэзідыума НАН акадэмік Пётр Віцязь расказаў, што толькі 5-10 % энергіі лямпачак напальвання ідзе на святло, астатняе — на цяпло:

— Калі зараз перавесці ўсё асвятленне на святлодыёдныя, то гэта дазволіць эканоміць да 30 % энергіі, а гэта вялікія лічбы. Напрыклад, за перыяд 2010—2015 гадоў гэта вылілася б у эканомію электраэнергіі ў аб'ёме 1,1 млрд кілават/гадзін.

Дарэчы, на вытворчасць святлодыёдаў ужо заключана пагадненне з фірмай «Філіпс». Уладзімір Сямашка прызнаўся, што для таго, каб «заманіць» «Філіпс» у Беларусь, ім паабяцалі дзяржзаказ і прапанавалі пачаць з Мінска, а самага багатага горада.

Дарэчы, першы намеснік старшыні Мінгарвыканкама Анатоль Кунцэвіч расказаў, што сёння УП «Мінгарсвятло» эксплуатуе больш за 100 тысяч свяцільнікаў вонкавага асвятлення і што за перыяд з 2000 па 2008 год каля 27 % з іх былі заменены на новыя, больш эканомныя.

Дарэчы, напрыканцы пасяджэння пры абмеркаванні спрэчных пытанняў энергазберажэння Уладзімір Сямашка расказаў пра новыя заканадаўчыя акты, што цяпер рыхтуюцца на Урадзе. Па-першае, паведаміў пра тое, што распрацаваны праект закона аб малой энергетыцы:

— Мы не вынаходзілі беларускі веласіпед, мы па сутнасці перапісалі той закон, які дзейнічае ў скандынаўскіх краінах. Там два асноўных пастулаты. Калі прыходзіць інвестар — замежны ці наш дзядзька Ваня, які ў матрацы ў Пухавічах трымае грошы і не ведае, куды іх укласці, — то мы дазваляем будаваць станцыю, і гэта будзе яго ўласнасць. Як вы ведаеце, пакуль жа ў нас на гэта дзяржманаполія. Дык вось, першы пастулат, што крыніцы энергіі могуць быць прыватнымі, а другі пастулат, што на працягу 7 гадоў існуе льготны рэжым падаткаабкладання, які дазваляе адбіць свае інвестыцыі, — сказаў Уладзімір Сямашка.

Па-другое, першы намеснік прэм'ер-міністра паведаміў, што рыхтуецца ўказ Прэзідэнта, які створыць суперблагу для прыходу інвестара ў Беларусь:

— Калі цяпер мы клічам інвестара, то першае пытанне яны задаюць пра зямлю і ўмовы. І ў гэтым праекце ўказа ўсё агаворана: фактычна мы даём на вельмі льготных умовах зямлю, але адзінае, што будзем патрабаваць, каб максімум за 3 гады на ёй будавалі тое, што абяцалі, каб яна не пуставала і не было махінацый. Наогул, ідэалогія гэтага указа такая, што мы прэферэнцыі даём не на асобныя праекты накшталт Мінск-сіці, а што гэта будзе сістэма.

І нарэшце, Уладзімір Сямашка расказаў, што цяпер абмяркоўваецца указ аб стварэнні венчурных, гэта значыць, рызыковых, фондаў.

Напрыканцы нагадаем, перад экономікай Беларусі на 2009 год пастаўлена задача знізіць энергаёмістасць на 8 %. І Леанід Шэнец, дырэктар дэпартамента па энергафектыўнасці, лічыць, што на сёння выканаць такі паказчык цалкам магчыма. Да таго ж мяркуе, што сёлета рэальна давесці частку мясцовых відаў паліва да 20 % каб наблізіцца да пастаўленай задачы ў 25 % ў 2010 годзе.

Павел БЕРАСНЕЎ.

Парламенцкі дзённік

сПАСЕнне ад аПАСЕнняў

У палітычнай групе «Еўрапейскія дэмакраты» ў ПАСЕ засталіся здаволенымі вынікамі дыскусіі аб перспектывах аднаўлення статусу спецзапрошанага для Беларусі

Створкі акна ў Еўропу для нашай краіны апошнім часам раскрываюцца шырэй. Узаемныя міжнародныя візіты ды і сам характар перамоў павяваюць цеплынёй. А курс, узяты на ПАСЕ, здаецца фарватарам. Перспектывы аднаўлення статусу спецыяльнага запрошанага для айчыннага парламента ў гэтай структуры абмяркоўваліся нядаўна ў Чэхіі. У перамовах узяў удзел **Анатоль ГЛАЗ, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па правах чалавека, нацыянальных адносінах і СМІ.** На сустрэчы з журналістамі ён падзяліўся сваімі ўражаннямі ад пасяджэння Палітычнай групы «Еўрапейскія дэмакраты» ў ПАСЕ на тэму «Аднаўленне статусу «спецыяльнага запрошанага» для Беларусі: што ўжо зроблена і што яшчэ трэба зрабіць?».

Паводле слоў палітыка, удзельнікі ўспрынялі перамовы па беларускім пытанні (з удзелам дэпутата і прадстаўнікоў апазіцыі) пазітыўна: яны адзначылі, што задаволены вынікамі дыскусіі і даведаліся вельмі шмат новага. І хоць прамых заяў аб падтрымцы з боку групы не паступала, на думку дэпутата, іншасказальна гэта прагучала менавіта так. Маўляў, інфармацыя будзе абагулена групай, і гэта паслужыць падставай для таго, каб займаць канструктыўную пазіцыю па ўзнаўленні статусу спецыяльнага запрошанага ў ПАСЕ для Беларусі. Верагодна пытанне будзе разгледжана ўжо на наступнай сесіі ПАСЕ, якая адбудзецца ў чэрвені.

Па-ранейшаму своеасаблівай лакмусавай паперкай для еўраструктур застаецца дагэтуль не адмененая ў Беларусі смяротная кара. На думку Анатоля Глаза, «можна прапрацоўваць на заканадаўчай аснове ўвядзенне мараторыю на пакаранне смерцю». Дэпутат нагадаў пра тыя захады, якія робяцца ў краіне ў рамках дамоўленасцяў з еўрапейскімі арганізацыямі, у прыватнасці, работу па ўдасканаленні Выбарчага кодэкса. Пры гэтым ён падкрэсліў, што непрымальныя тыя пазіцыі, якія закранаюць беларускі суверэнітэт і бяспеку, «калі нам будуць дыктаваць, што рабіць». Непрымальным лічыць палітык і правядзенне дэманстрацый, дзе заўгодна. У якасці аргумента ён спаслаўся на вопыт заходнееўрапейскіх краін, у якіх масавыя акцыі праводзяцца ў строга адведзеных месцах. «А тыя пазіцыі, што не наносяць шкоды суверэнітэту, бяспецы і якія ідуць у рамках пашырэння магчымасцяў для нашых грамадзян, яны, вядома ж, могуць быць», — запэўніў спадар Глаз.

Беларусь мела статус спецзапрошанага ў ПАСЕ ў 1992 г., ён быў прыпынены пяццю гадамі пазней. Што азначае яго аднаўленне для краіны цяпер? «Калі будзе прынятае станоўчае рашэнне па статусе спецыяльнага запрошанага для Беларусі ў ПАСЕ, беларуская дэлегацыя атрымае права ўдзельнічаць з правам дарадчага голасу ва ўсіх сесіях асамблеі, у рабоце ўсіх камісій і фарміраванняў», — адзначыў Анатоль Глаз. Ён зрабіў акцэнт на тым, што ўступленне ў Савет Еўропы не з'яўляецца галоўнай мэтай для Беларусі. Аднак удзел у падобных структурах азначае для краіны магчымасць выказваць сваю пазіцыю па міжнародных справах, браць удзел у фарміраванні еўрапейскіх спецыяльных інстытутаў (ці то па супрацьдзеянні гандлю людзьмі, ці то па экалагічных праграмах), дадаткова развіваць экспартны патэнцыял і прыцягваць інвестыцыі. Між тым да Савета Еўропы беларусам хутка будзе рукой падаць — у нашай сталіцы адкрыецца інфармацыйны пункт гэтай еўрапейскай структуры. Афіцыйная цырымонія адкрыцця запланаваная на 8 чэрвеня. Інфапункт, створаны на базе БДУ, будзе папулярызаваць дзейнасць Савета Еўропы, знаёміць з яго задачамі і прыярытэтамі жыхароў краіны.

Ала МАЧАЛАВА.

НАШ НАЦБАНК НАС БЕРАЖЭ

Члены Савета Рэспублікі ўхвалілі папраўкі ў закон аб валютным рэгуляванні і валютным кантролі. Паводле змяненняў, у прыватнасці, прадугледжаны новы падыход да падзелу валютных аперацый на бягучыя і капітальнага характару. На пасяджэнні профільнай камісіі — па эканоміцы, бюджэце і фінансах — **Павел КАЛАУР, першы намеснік старшыні праўлення Нацыянальнага банка,** звярнуў асаблівую ўвагу сенатараў на норму, паводле якой грамадзяне пры скіраванні сваіх сродкаў за мяжу павінны будуць атрымліваць дазвол Нацбанка. «Калі грамадзянін хоча перавесці свае грошы ў паявыя інвестыцыйныя фонды за мяжу, то Нацыянальны банк разглядае гэтыя хадайніцтвы і яшчэ раз папярэджвае, што тут могуць быць даволі сур'ёзныя праблемы аж да поўнай страты грашовых сродкаў. Таму што ніякіх гарантый ні паявыя фонды, ні тая дзяржава, куды былі пераведзеныя грашовыя сродкі, не даюць. Калі ж грамадзянін, не звяртаючы ўвагі на ўсе нашы перасцярогі, настойвае на тым, каб атрымаць гэты дазвол, мы яго выдаём. Пры гэтым яшчэ раз звяртаем увагу, што Рэспубліка Беларусь адказнасці за страту яго грашовых сродкаў не нясе». Першы намеснік старшыні праўлення Нацбанка выказаў спадзяванне, што гэта часова — маўляў, фінансавая адукаванасць беларусаў будзе расці, і ад такой нормы можна будзе адмовіцца.

Пасля актыўнай работы непасрэдна профільнай камісіі ніжняй палаты парламента разам з Асацыяцыяй банкаў былі прынятыя і дадатковыя прапановы, — паведаміў спадар Калаур. «У прыватнасці я хацеў бы адзначыць, што пералік негандлёвых аперацый быў дапоўнены. Гэта пераводы, звязаныя з выплатай у патэнтныя ведамствы пошлін і іншых плацяжоў; перавод і атрыманне грашовых сродкаў, звязаных з удзелам у канферэнцыях, семінарах, спартыўных мерапрыемствах, выставах; пераводы, звязаныя са зваротам памылкова ці залішне пералічаных грашовых сродкаў. У цяперашні час яны адносяцца да аперацый, звязаных з рухам капіталу, праводзяцца ў паведамляльным парадку. Аднак сумеснымі намаганнямі мы прыйшлі да высновы, што няма неабходнасці нейкага дадатковага кантролю па гэтых аперацыях, і можна аднесці іх да негандлёвых аперацый». Павел Калаур таксама зрабіў акцэнт на нормах законапраекта, скіраваных на лібералізацыю, якія, чакаецца, будуць успрынятыя суб'ектамі гаспадарання з задавальненнем, бо палегчаць іх жыццё.

Зоя ВАРАНЦОВА.

Неасабістае пытанне

ШЛЮБ ДРУГІ... ДЗІЦЯ ТРЭЦЯЕ

З першым мужам я ў разводзе, выхоўваю дваіх няпоўнагадовых дзяцей (былы жыве асобна, плаціць аліменты).

Цяпер я ў другі раз выйшла замуж, нарадзіла трэцяе дзіця. Ці можна лічыць нашу сям'ю шматдзетнай, і ці маем мы права на атрыманне льготнага крэдыту для паляпшэння жыллёвых умоў (калі я тры гады не змагу працаваць)?

А. С., ***г. Лунінец***

Згодна з падпунктам 1.3-1 Указа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 14 красавіка 2000 года № 185 (які вызначае парадак і ўмовы льготнага крэдытавання) пад шматдзетнымі сем'ямі разумеюцца сем'і, якія маюць траіх і больш няпоўнагадовых дзяцей. Да членаў шматдзетнай сям'і адносяцца муж (жонка) і іх дзеці (родныя, усыноўленыя, удачароныя).

У адпаведнасці з артыкулам 62 Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб шлюбе і сям'і (КаШС) шматдзетнай з'яўляецца сям'я, у якой на ўтрыманні і выхаванні знаходзяцца трое і больш дзяцей. Статус шматдзетнай сям'і пацвярджаецца пасведчаннем, якое выдаецца мясцовымі выканаўчымі і распарадчымі органамі.

Згодна з артыкулам 74 КаШС, месцам жыхарства дзіцяці лічыцца месца жыхарства яго бацькоў, альбо (у выпадку асобнага пражывання) вызначанае імі па ўзаемнай згодзе, а ў выпадку яе адсутнасці — судом, зыходзячы з інтарэсаў дзіцяці і з улікам яго пажадання.

У гэтым выпадку двое дзяцей ад першага шлюбу і трэцяе дзіця пражываюць разам з маці і выхоўваюцца ёю, што дае падставу лічыць гэту сям'ю шматдзетнай.

З улікам выкладзенага яна, маючы патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, можа прэтэндаваць на атрыманне ў вызначаным парадку льготнага крэдыту для будаўніцтва (рэканструкцыі) або набыцця жылога памяшкання.

Неабходна таксама адзначыць, што ў адпаведнасці з падпунктам 1.11 Указа № 185 шматдзетныя сем'і маюць права на сумеснае выкарыстанне льготнага крэдыту і аднаразовай бязвыплатнай субсідыі на будаўніцтва (рэканструкцыю) або набыццё жылых памяшканняў. Ім у вызначаным парадку можа быць выдзелены льготны крэдыт у памеры 95 працэнтаў кошту нарміруемага памеру агульнай плошчы жылога памяшкання, якое будуецца, і аднаразовая бязвыплатная субсідыя ў памеры 5 працэнтаў гэтага кошту.

Пунктам 1.13 Указа № 185 прадугледжана таксама, што шматдзетным сем'ям прадастаўляецца фінансавая дапамога ў пагашэнні запазычанасці па льготных крэдытах. Пры наяўнасці траіх няпоўнагадовых дзяцей дапамога складае 50 працэнтаў ад сумы запазычанасці па выдадзеным крэдыце.

Што датычыцца плацежаздольнасці сям'і, то яна вызначаецца наступным чынам. Штомесячны плацеж па асноўным доўгу і працэнтах за карыстанне крэдытам не павінен перавышаць 50 працэнтаў сукупнага даходу ў сям'і крэдытаатрымальніка. Пры гэтым у разлік могуць быць прыняты і даходы паручыцеляў.

Віктар САВІЦКІ.

АЛЕГА ЯНКОЎСКАГА Ў БЕЛАРУСІ БУДУЦЬ ПАМЯТАЦЬ ЯК ФРАНЦЫСКА СКАРЫНУ

Напачатку 70-х гадоў фільм «Я, Францыск Скарына» рэжысёра Барыса Сцяпанава выйшаў на экраны і скарыў гледачоў магутнасцю вобразу асветніка і першадрукара, у чым была безумоўная заслуга акцёра, які выканаў гэтую ролю. Магчыма таму, што шляхетнасць у яго — у крыві. Польская шляхетнасць — так кажуць прадстаўнікі акцёрскай дынастыі Янкоўскіх, якая, зрэшты шмат зрабіла для культуры Беларусі. Алега Янкоўскага любілі не толькі таму, што ён меў дачыненне да прац «Беларусьфільма», але за тое, што сапраўды вылучаўся шляхетнасцю, высакароднасцю, нават нейкай вытанчанай рамантычнасцю сярод артыстаў Савецкага Саюза.

Алег Іванавіч Янкоўскі быў узнагароджаны пяць гадоў таму падчас кінафестывалю «Лістапад» прызам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «За гуманізм і духоўнасць у кіно» найперш за народную любоў, а не толькі за дачыненне да беларускага кіно, кінастудыі «Беларусьфільм» і беларускай зямлі, дзе яго цудоўна прымалі. Кароткае жыццё ў Мінску, у старэйшага брата Расціслава магло застацца ў яго душы ўспамінам пра першыя крокі на сцэне — падлеткам ён іграў хлопчыка на сцэне Рускага драматычнага тэатра імя Горкага. Зрэшты, пра акцёрства тады зусім не думаў. Гэта той выпадак, калі лёс сам знайшоў героя. І цяпер ужо разумееш, што дакладная і бліскучая ігра Алега Янкоўскага зрабіла сваю справу ў фільмах «Люстра» і «Настальгія» Андрэя Таркоўскага. І разумееш, што ў Марка Захарава не магло быць іншага Джанатана Свіфта ці барона Мюнхаўзена... А чым вам Алег Янкоўскі не «Стыляга» — хоць у адным з апошніх фільмаў з яго ўдзелам (які, дарэчы, Валерый Тадароўскі здымаў у Мінску) акцёр іграў строгага тату-дыпламата, але ж было зразумела, наколькі яго акцёрскі і чалавечы стыль бездакорны.

Жыў высакародна, іграў высакародных. Высакародна ён і сышоў. Ужо калі ведаў, што моцна хворы, імкнуўся ўсё роўна не парываць сувязі з тэатрам і выходзіў на сцэну, пакуль мог іграць. Пражытыя 65 гадоў пакінулі цудоўныя ролі і выдатныя ўспаміны пра народнага артыста СССР Алега Янкоўскага.

Ларыса ЦІМОШЫК.

Аляксандр Лукашэнка выказаў спачуванні ў сувязі са смерцю Алега Янкоўскага

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка выказаў спачуванні родным, блізкім і калегам народнага артыста Савецкага Саюза Алега Янкоўскага ў сувязі з яго смерцю.

«Алег Янкоўскі навечна ўвайшоў у гісторыю як легендарны майстар тэатра і кіно, чалавек выдатнага таленту і шырокай душы, чыя дзейнасць пакінула яркі след у савецкім, рускім і сусветным мастацтве, — гаворыцца ў спачуванні. — Для нашай краіны Алег Іванавіч заўсёды быў блізкім, родным чалавекам, які ўнёс значны ўклад у развіццё нацыянальнага кінематографа і ўмацаванне культурных сувязяў брацкіх народаў. Яго смерць стала незаменнай стратай для ўсіх беларусаў».

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Продаж білетаў на футбольны матч Беларусь — Андора пачнецца 21 мая ў Мінску і Гродне

Білеты на адборачны матч чэмпіянату свету па футболе — 2010 паміж зборнымі Беларусі і Андоры паступяць у продаж 21 мая. Аб гэтым карэспандэнту БЕЛТА паведамілі ў прэс-службе асацыяцыі «Беларуская федэрацыя футбола» (АБФФ).

Плануецца, што з заўтрашняга дня білеты можна будзе купіць у касах сталічнага стадыёна «Дынама» і ЦСК «Нёман» у Гродне. Цана білетаў — ад Br10 тыс. да Br40 тыс.

Маючую адбыцца сустрэчу ў Гродне будзе абслугоўваць судзейская брыгада са Славеніі на чале з Робертам Крайнчам. Інспектарам матчу назначаны Уладзімір Антонаў (Малдова), а камісарам Ары Шыло (Ізраіль).

Цяпер у 6-й адборачнай групе чэмпіянату свету — 2010 сітуацыя такая: Англія — 15 ачкоў, Харватыя — 10, Украіна — 7, Беларусь — 6, Казахстан — 3, Андора — 0. Украінцы і беларусы правялі па 4 гульні, а астатнія каманды згулялі на матч больш. Акрамя сустрэчы ў Гродне 6 чэрвеня ў гэтай групе адбудуцца яшчэ два паядынкі: Харватыя — Украіна і Казахстан — Англія.

БЕЛТА.

Беларусь ў пяцёрцы асноўных гандлёвых партнёраў Расіі

Беларусь па выніках першага квартала бягучага года замацавалася ў пяцёрцы асноўных гандлёвых партнёраў Расіі. Сярод краін СНД Беларусь упэўнена займае першае месца па аб'ёму тавараабароту з Расіяй. Доля Беларусі ў знешнім гандлі Расіі ў студзені-сакавіку склала 5,3 працэнта. Па выніках 2008 года гэты паказчык быў 4,7 працэнта.

Абзац

◢ **Аператыўнасць беларускіх і літоўскіх пагранічнікаў выратавала жыццё трактарысту ў Ашмянскім раёне. Увечары 19 мая мясцовыя літоўскія жыхары на мяжы Беларусі і Літвы каля вёскі Вялікія Мядзенінкі знайшлі ў меліярацыйным канале, які адначасова праходзіць па лініі мяжы, перакулены трактар з прычэпам. У трактары знаходзіўся заціснуты чалавек — работнік прыгранічнага беларускага СПК. Трактар збіраў камні з палёў пасля пасяўной, але кіроўца не справіўся з кіраваннем і з'ехаў у канаву. З беларускага боку прыбылі падраздзяленні МНС, ДАІ і хуткай дапамогі. На працягу 25 мінут пацярпелага выцягнулі з трактара. Давялося выкарыстаць гідраўлічныя нажніцы і іншыя спецпрыстасаванні.**

◢ Ілжэсацыяльныя работнікі скралі грошы ў пенсіянеркі ў Барысаве. У міліцыю звярнулася 81-гадовая жанчына і заявіла, што дзве невядомыя жанчыны, назваўшыся сацработнікамі, скралі з яе кватэры $680, Br1 млн 580 тыс. Узбуджана крымінальная справа.

◢ **У Салігорску затрыманы мясцовы жыхар, які падазраецца ў забойстве школьніка. Труп 16-гадовага вучня 9-га класа быў выяўлены на беразе вадасховішча ў Салігорску. Па заключэнні экспертызы, падлетка задушылі. Супрацоўнікі праваахоўных органаў выявілі, што школьніка пасля спрэчкі задушыў раней судзімы мясцовы жыхар, 1982 г.н. Вядзецца следства.**

◢ Ласяня трапіла ў бяду на тэрыторыі прадпрыемства «Рэчыцадрэў». Лясны жыхар, які невядома як трапіў на тэрыторыю завода, апынуўся ў катлаване глыбінёй 3 м. Спробы рабочых самастойна падняць жывёліну на паверхню не прынеслі поспеху. Выратавальныя работы правялі супрацоўнікі раённай службы МНС.

Поўны абзац

◢ **Суд прызнаў дацкую тэлежурналістку вінаватай у жорсткім абыходжанні з жывёламі: ствараючы перадачу, яна выліла ў акварыум шампунь ад перхаці. Гэтым яна хацела прадэманстраваць высокі ўзровень таксічных рэчываў у мыйным сродку. Інцыдэнт адбыўся ў рамках перадачы аб правах спажыўца. Праз тры дні былі мёртвыя ўсе гупі, акрамя адной. Суд згадзіўся з тым, што журналістка здзейсніла заведамую жорсткасць у дачыненні да жывёлаў і парушыла закон аб іх абароне.**

Паводле паведамленняў карэспандэнтаў «Звязды» і інфармагенцтваў.

ФОНД «МИНСКОБЛГОСИМУЩЕСТВО»

23 июня 2009 года в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5 проводит аукцион по продаже объектов, находящихся в государственной собственности, и права заключения договоров аренды земельных участков, необходимых для их обслуживания, которые составляют единые предметы аукциона

На аукционные торги выставляются:

Предмет аукциона, местоположение недвижимого имущества	Начальная цена предмета аукциона, рублей. Сумма задатка для участия в аукционе, рублей	Характеристика недвижимого имущества	Информация о земельном участке. Условия использования земельного участка
Лот № 1 Здание гаражей (инв. № 614/С-18230), расположенное по адресу: Минская область, г. Смолевичи, ул. Ленинская, 1, находящееся в собственности Смолевичского района	50 536 335 (в том числе: недвижимое имущество – 47 493 455, право аренды земельного участка – 3 042 880) сумма задатка – 5 000 000	Здание одноэтажное. Фундамент бетонный, стены – блоки, облицованные кирпичом, перегородки кирпичные, перекрытия деревянные, крыша шиферная, полы бетонные. Инженерные коммуникации отсутствуют. Общая площадь – 176,5 кв.м. Год постройки – 1979	Срок аренды земельного участка – 99 лет. Площадь – 0,0222 га. Земельный участок отведен для обслуживания и эксплуатации здания
Продавец: Коммунальное унитарное предприятие «Смолевичский районный комбинат бытового обслуживания», расположенное по адресу: Минская область, г. Смолевичи, ул. Трудовая, 18, тел. (01776) 55 6 67. **Арендодатель земельного участка:** Смолевичский районный исполнительный комитет			
Лот № 2 Незавершенное законсервированное капитальное строение (инв. № 612/U-5842), расположенное по адресу: Минская область, г. Жодино, ул. Брестская, 19, находящееся в собственности города Жодино	280 970 458 (в том числе: недвижимое имущество – 256 463 748, право аренды земельного участка – 24 506 710) сумма задатка – 25 000 000	Строение одноэтажное, в том числе производственный корпус № 1, производственный корпус № 2. Фундамент столбч., монолитн., сборный ж/бетон, стены и перегородки – ж/бетонные колонны, керамзитобетонные панели, перекрытие сборное ж/бетонное, крыша рулонная.Степень готовности – 23 %. Общая площадь – 2902,5 кв.м. Строительство приостановлено в 1994 году	Срок аренды земельного участка – 30 лет. Площадь – 0,9422 га. Разрешено в установленном порядке изменение назначения объекта и использование земельного участка для обслуживания и эксплуатации здания
Продавец: Жодинское городское унитарное предприятие «Объединение жилищно-коммунального хозяйства», расположенное по адресу: Минская область, г. Жодино, ул. Лебедевского, 16, тел.: (01775) 7 03 01, 7 03 02. **Арендодатель земельного участка:** Жодинский городской исполнительный комитет			

К участию в аукционных торгах допускаются: юридические лица, индивидуальные предприниматели, граждане Республики Беларусь и иностранные граждане, представившие в фонд «Минскоблгосимущество» в сроки, указанные в извещении, следующие документы:

заявление на участие в аукционе, соглашение о правах и обязанностях сторон, по формам, утвержденным постановлением Государственного комитета по имуществу от 23 апреля 2008 г. № 29 «Об утверждении форм документов»;

заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении;

юридическим лицом – доверенность, выданная представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), нотариально удостоверенные копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации, также представитель должен иметь при себе паспорт или иной документ, удостоверяющий личность;

индивидуальным предпринимателем – нотариально удостоверенная копия свидетельства о государственной регистрации, представителем индивидуального предпринимателя дополнительно представляется нотариально удостоверенная доверенность;

иностранным юридическим лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык, представителем иностранного юридического лица дополнительно представляется легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык, а также паспорт или иной документ, удостоверяющий личность;

гражданином Республики Беларусь и иностранным гражданином – паспорт или иной документ, удостоверяющий личность, представителем гражданина Республики Беларусь и иностранного гражданина – нотариально удостоверенная доверенность.

ПОБЕДИТЕЛЬ ОБЯЗАН:

1. В течение 10 рабочих дней со дня принятия рай(гор)исполкомом решения о предоставлении победителю аукциона земельного участка возместить расходы, связанные с организацией и проведением аукциона, а также расходы, связанные с формированием земельного участка, в том числе с государственной регистрацией создания земельного участка.
2. Внести плату, взимаемую за право заключения договора аренды земельного участка.
3. После совершения победителем аукциона действий, названных в пунктах 1, 2, но не позднее 2 рабочих дней, с ним в установленном порядке Продавцом имущества заключается договор купли-продажи недвижимого имущества, а Арендодателем земельного участка – договор аренды земельного участка.
4. После заключения с рай(гор)исполкомом договора аренды земельного участка в 2-месячный срок со дня даты принятия решения о передаче победителю земельного участка осуществить государственную регистрацию права на земельный участок.
5. Получить в установленном порядке разрешение рай(гор)исполкома на проведение проектно-изыскательских работ и разработать строительный проект на строительство объекта в срок, не превышающий двух лет.

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже объектов государственной собственности и на право заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26 марта 2008 г. № 462. Победитель аукциона – участник, предложивший наибольшую цену. Аукцион признается несостоявшимся, если заявление на участие подано менее чем двумя участниками, предмет аукциона не может быть продан по начальной цене.

Фонд «Минскоблгосимущество» (организатор аукциона) имеет право снять предмет аукциона в любой момент до объявления его проданным.

Сумма задатка перечисляется на расчетный счет фонда «Минскоблгосимущество» **№ 3642000000028 в ОАО «АСБ Беларусбанк» в г. Минске, код 795, ул. Мясникова, 32, УНН 100128686.**

Заявки на участие в аукционе принимаются ежедневно в рабочие дни с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по адресу:
г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 320, тел.: 224 39 76, 500 47 10.
Последний день подачи заявок **19 июня 2009 г. до 17.00. Заключительная регистрация участников 23 июня 2009 г. с 10 до 10.50.**
К участию в торгах не допускаются участники, не прошедшие заключительную регистрацию.
Информация о продаваемых объектах расположена на сайте Минского облисполкома: www. minsk-region. gov. by

Эканамічны форум у Гомелі

Сёння ў Гомелі пачаў работу міжнародны эканамічны форум, заяўкі на ўдзел у якім падалі каля трохсот прадстаўнікоў з фірмаў і арганізацый з 22 краін (самая далёкая з іх — Сінгапур).

Як паведаміла нам старшыня камітэта эканомікі Гомельскага аблвыканкама Эльвіра Карніцкая, адрозненне яго ад усіх пяці інвестыцыйных форумаў, якія праводзіліся ў вобласці ў папярэднія гады, у тым, што ён, акрамя інвестыцыйнай накіраванасці, будзе мець яшчэ і знешнеэканамічна-гандлёвы напрамак і развіццё малога бізнэсу. І яшчэ: як ніколі раней, вялікую зацікаўленасць да форуму праявілі расійскія і ўкраінскія рэгіёны, якія знаходзяцца далёка ад Гомеля. Наогул жа з заяўленых трохсот прадстаўнікоў фірмаў больш як дзвесце з'яўляюцца замежнымі.

Аблвыканкам выдаў каталог, які змяшчае звыш ста інвестыцыйных прапаноў прадпрыемстваў і арганізацый, продаж маёмасці і зямельных участкаў пад інвестыцыйныя праекты. Акцэнт зроблены таксама і на развіццё турызму ў вобласці. Свае паслугі ў гэтым і іншых напрамках прапаноўвае і шэраг раёнаў.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

Калектыў «Звязды» выказвае шчырыя спачуванні свайму аўтару, паэту Леаніду Дранько-Майсюку з выпадку напаткаўшага яго вялікага гора — смерці БАЦЬКІ.

УДЗЕЛЬНІЧАЦЬ У КОНКУРСЕ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Гэта звязана з тым, што ў многіх сельскіх населеных пунктах зачыняюцца малакамплектныя агульнаадукацыйныя школы, і навучэнцы, якія пражываюць у сельскай мясцовасці, вымушаны наведваць установы адукацыі, размешчаныя ў іншых населеных пунктах, у тым ліку ў гарадах і пасёлках гарадскога тыпу, — патлумачыў Аляксандр Жук. — Таму прафесійна зарыентаваны абітурыент, які па аб'ектыўных прычынах заканчваў гарадскую школу, вымушаны быў канкурыраваць пры паступленні з гарадскімі жыхарамі, якія выбіраюць сельскагаспадарчыя спецыяльнасці пераважна з-за нізкага прахаднога бала.

А пасля заканчэння сельскагаспадарчай ВНУ яны, як правіла, не замацоўваюцца ў вёсцы: адпрацуюць належныя два гады па размеркаванні і пераязджаюць у горад. Пры паступленні ж на ўсе астатнія спецыяльнасці ў асобным «сельскім конкурсе» змогуць удзельнічаць абітурыенты, якія не толькі пражываюць у сельскай мясцовасці не менш як два гады на момант атрымання адукацыі, але і закончылі ўстановы адукацыі, размешчаныя ў сельскай мясцовасці.

У «абноўленых» Правілах прыёму пашырыўся пералік асобаў, якія маюць права на льготы пры паступленні ў ВНУ. Так, пераможцы і прызёры Юнацкіх Алімпійскіх гульняў пры паступленні на спецыяльнасці фізічнай культуры і спорту <u>**будуць залічвацца без уступных іспытаў.**</u> Асобы, якія праходзяць службу ў органах пагранічнай службы (прапаршчыкі і сяржанты, якія праходзяць службу па кантракце, вайскоўцы тэрміновай службы, якія праслужылі не менш чым адзін год, звольненыя з тэрміновай ваеннай службы ў запас у год прыёму), якія маюць рэкамендацыі воінскіх часцей, будуць залічвацца <u>**па-за конкурсам**</u> у ВНУ Міністэрства абароны, Міністэрства ўнутраных спраў у інтарэсах органаў пагранічнай службы ў межах 30 працэнтаў ад кантрольных лічбаў прыёму. А выпускнікі сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў, якія маюць стаж працы па спецыяльнасці не менш як два гады, пры паступленні на завочную форму атрымання адукацыі па адпаведнай або роднаснай спецыяльнасці будуць карыстацца <u>**пераважным правам на залічэнне**</u> пры роўнай колькасці набраных балаў.

Яшчэ адно важнае новаўвядзенне датычыцца адмены ніжняй мяжы тэставага бала. З гэтага года ўсім абітурыентам, якія атрымаюць на цэнтралізаваным тэсціраванні адзін бал і больш, будзе дадзена магчымасць удзельнічаць у конкурсе. Гэта рашэнне прымалася з улікам таго, што абітурыенты паступаюць з сертыфікатамі цэнтралізаванага тэсціравання не толькі ў ВНУ, але і ў сярэднія спецыяльныя навучальныя ўстановы. Таксама прымалася пад увагу і тая акалічнасць, што некаторым ВНУ і ССНУ з-за іх спецыфікі было праблематычна ажыццяўляць набор прафесійна зарыентаваных на пэўную спецыяльнасць абітурыентаў з высокімі баламі ЦТ (маюцца на ўвазе, у першую чаргу, сельскагаспадарчыя, а таксама ваенныя спецыяльнасці). А адмена ніжняй мяжы тэставага бала, як лічаць у Міністэрстве адукацыі, дазволіць ім адабраць «сваіх» абітурыентаў, якія не толькі закончаць навучальную ўстанову, але і будуць працаваць па абранай спецыяльнасці. Вось толькі ёсць апасенні, якімі журналісты падзяліліся з намеснікам міністра, што пры адсутнасці конкурсу на мэтавыя месцы (адзін прэтэндэнт на месца) на сельскагаспадарчыя спецыяльнасці ў ВНУ могуць трапіць абітурыенты з вельмі нізкімі баламі ў сертыфікатах.

— Будзем давяраць школьным атэстатам, у якіх адзнакі па прадметах уступных іспытаў павінны быць у прэтэндэнтаў на мэтавую падрыхтоўку не ніжэй як 5 балаў, — рэзюмаваў Аляксандр Жук. — Да таго ж ЦТ — гэта рэйтынгавая форма кантролю ведаў. Мы не выяўляем абсалютныя веды, а толькі параўноўваем абітурыентаў паміж сабой. Адна справа, калі ты не дапушчаны да ўдзелу ў конкурсе, і зусім іншая — калі ты ўдзельнічаў у конкурсе, але ў цябе не хапіла набраных балаў. Мяркуем, што гэта новаўвядзенне спадабаецца і абітурыентам, і іх бацькам. Паглядзім, што ў нас атрымаецца...

Надзея НІКАЛАЕВА.

«Погиб поэт...»

Гэта ўжо як правіла: збіраюцца за сталом людзі адной прафесіі і адразу ж дамаўляюцца: аб працы — ні слова!

І зноў жа гэта як правіла: дзейнічае дамова не даўжэй, як да трэцяй чаркі. Пасля — гавораць менавіта пра яе, любімую-нелюбімую працу — спачатку ўсур'ёз, а потым і да кур'ёзаў даходзіць.

Прынамсі, гэту гісторыю мы з мужам пачулі ў Жыткавіцкім раёне ад свайго ж калегі-настаўніка. Прычым расказваў ён не пра некага з вучняў, а пра сябе ж. Гучала ўсё прыкладна так.

Бацька наш быў звычайным вяскоўцам, калгаснікам, але вельмі хацеў, каб мы, ягоныя сыны (усе пяцёра) вывучыліся, атрымалі вышэйшую адукацыю, сталі сапраўднымі людзьмі. Аднак хацець падобнага — мала, трэба і нешта рабіць. Бацька выхоўваў нас асабістым прыкладам, строгім словам, а яшчэ — рэгулярна хадзіў да ручаіны, што працякала непадалёк ад хаты, наразаў там доўжанькіх галінак лазы, ставіў у вядро з вадой. Навошта? Можна, відаць, не тлумачыць: калі нехта з нас нешта адчыбучваў, бацька загадваў самому ж зняць портачкі, легчы на лаву...

Гэта было вельмі сорамна! Гэта было вельмі балюча: браты расказвалі, мяне на той час Бог мілаваў. А тут...

Аднойчы ў школе нам задалі вывучыць верш Лермантава «Смерць паэта». Дома я адразу ж сеў за ўрокі, за кніжку. А на вуліцы якраз выпаў снег, дзеці ва ўсю ганялі на санках, ляпілі бабу. Я не вытрываў і панёсся да іх. Нагойсаўся, натаміўся і таму, вярнуўшыся ў хату, рашыў хоць на мінутку прылегчы. Мама пашкадавала мяне будзіць, вось я і праспаў да раніцы. Але вершык вучыў — па дарозе ў школу, на перапынках... Марна.

І вось пачынаецца ўрок. Галіна Іванаўна выклікае ахвотных. На маё гора іх зусім няшмат, таму ў хуткасці гучыць страшнае:

— Расказваць верш пойдзе... Гайкевіч.

Ледзь перастаўляючы свае ватныя ногі я паслухмяна рушыў да дошкі. Пачаў:

Погиб поэт! — невольник чести —
Пал, оклеветанный молвой...

Болей я вывучыць не паспеў, а галоўнае — уявіў, як жа нізка — на лаўку — «упаду» я, як буду ляжаць, і як бацька...

Ад адной думкі пра тое, што будзе далей, я горка, гучна заплакаў.

Настаўніца падышла да мяне, прыабняла за плечы, прытуліла да сябе і ціха-ціха сказала:

— Хлопчык мой, якое ж чулае ў цябе сэрца, якая тонкая, ранімая душа... Успрымаць чужы боль, як свой, — на гэта здольны не кожны... Сядай, калі ласка, пяць.

Агаломшаны гэтымі словамі, гэтай адзнакай, я сеў. Галіна Іванаўна больш нікога не выклікала — пачала тлумачыць новую тэму. Мне было вельмі сорамна.

...На працягу астатніх школьных гадоў я часта ўспамінаў гэты выпадак, але праўду настаўніцы сказаў толькі на выпускным.

...Я таксама выкладала ў школе рускую літаратуру, і калі задавала вучням вывучыць верш «Смерць паэта», часта расказвала дзецям гэту гісторыю. Яны моцна смяяліся, а пасля, як мне здаецца, думалі — хто пра геніяльных рускіх паэтаў, хто пра хлопчыка з такой тонкай, ранімай душой.

Іна Аляксееўна Гананайка,
г. Ляхавічы

Галоўнае — напалохаць

У калектыве круты характар галоўнага эканаміста добра ведалі ўсе — паважалі, а найбольш — пабойваліся. Прычым не толькі падначаленыя, але і кіраўніцтва. Прынамсі, заходзіць яна неяк у кабінет да дырэктара і ледзь не з парога кажа:

— Калі вы не выдзеліце мне пазыку, я не ведаю, што з сабою зраблю!

Падумаў дырэктар: чым чорт не жартуе, калі Бог спіць? Яшчэ і праўда зробіць... Выдзелілі ёй крэдыт.

Колькі там часу прайшло, зноў яна на прыёме, зноў уся ў слязах і зноў з ультыматумам:

— Калі вы не выдзеліце мне матэрыяльную дапамогу, я не ведаю, што з сабою зраблю!

— Пабойцеся Бога! — папрасіў дырэктар і... сам жа ў чарговы раз пабаяўся. У выніку — выдзелілі жанчыне грашовую дапамогу...

У трэці раз яна, расказвалі, нядаўна да кіраўніцтва хадзіла. І зноўку з просьбай:

— Калі вы не дасцё мне пуцёўку ў санаторый, я не ведаю...

Старшыня прафкама ў гэты дзень у гуморы быў, не пабаяўся, запытаў у яе:

— Ну і што ж вы, каханенькая-родненькая, можаце тады зрабіць?

— Ды сама не ведаю, — разгубілася кабета. — Напэўна, у вёску, да мамы паеду.

Кастусь Карнялюк,
г. Віцебск

Век жыві, век вучыся!

У нейкай з газет нядаўна вычытаў, што калі падчас любошчаў болей жарсці ў мужчыны, у сям'і народзіцца хлопчык, калі ў жанчыны — дзяўчо. Во думаю, знайшлі сякеру пад лаўкай: я даўно гэта ведаю. Больш за тое...

Было гэта на пачатку 80-х. Я тады пры пасадзе быў, меў службовую машыну, і кіраваў ёй малады мужчына — Віктар. Але па імені яго не зваў ніхто: мянушка была — Пятак. Мо таму, што рыжаваты, круглатвары і дужа ж гаваркі, усмешлівы: ні адна паездка з ім не абыходзілася без нейкіх прыгод, без нейкіх размоў.

І вось — чарговая.

У яго тады (усе чыста пра гэта ведалі) жонка ў раддоме ляжала.

Віктар зганяў да яе раніцой, потым яшчэ раз, увечары. Назаўтра — зноў. Я нічога супраць не меў, бо дзеці ж у сям'і не так часта з'яўляюцца...

І вось пасля абеду ўлятае той Пятак у дыспетчарскую і ва ўсё горла крычыць:

— Ур-ра! Мужыкі! У мяне мацак нарадзіўся! (Таму, хто не ведае, патлумачу: мацак — гэта не проста хлопчык, а здаровенькі, моцны... — **Аўт.**). Ур-ра!.. Стаўлю ўсім па бутэльцы! — працягвае шчаслівы бацька, — а Раманавічу (гэта значыць, мне) — нават дзве.

— Ты што, Пятак, — насцярожыўся ў адказ галоўны інжынер гаспадаркі, — у падхалімы запісаўся, ці што: Раманавіч начальнік, дык яму ўжо і дзве... Чаму гэта?

— Дык гэта ж ён, Раманавіч, дапамог мне... Ну, мацака зрабіць!

— Як гэта? — зашумелі мужыкі. — Ты што — сам не справіўся б?

— Не! Далібожачкі. У мяне б зноў дзеўка атрымалася... Усё ён, Раманавіч! Праўду кажу!

Усе паглядалі на мяне. Пятак жа, анічога не заўважаючы, нёс сваё — расказваў, як аднойчы, падчас паездкі, гаварылі мы пра дзяцей, як пазайздросціў ён на тое, што ў мяне два сыны, як сказаў, што таксама хацеў бы, ды баіцца, што яшчэ адна дзеўка будзе, як я яму выклаў сваю тэорыю (праверану практыкай), як ён ёй скарыстаўся... Дзевяць месяцаў назад...

Карацей, хоць далёка не адразу, але Віктар давёў такі, што ўся мая дапамога ў гэтай далікатнай справе зводзілася да мудрай парады. І нікольні не больш.

А вы што падумалі?

Л.Р. Кароткін,
в. Вярэнькі, Пастаўскі раён

Без віны

Пра таго высокага міліцэйскага начальніка баек многа хадзіла, бо ён, як многія каратышы, хварэў на манію вялікасці і, здаралася, дзіка лютаваў. А ўжо калі і падставы на гэта меў...

То аднойчы, неспадзеўкі, яго, досыць галоднага, прынесла ў наша мястэчка. Абед якраз быў, таму «наведванне аб'ектаў» ён пачаў з рэстарана — заказаў там штосьці на першае, штосьці на другое.

Кліентаў у зале няшмат было, заказ досыць хутка прынеслі. Ён нават лыжку ўжо ўзяў... І тут у сваёй талерцы ўбачыў... муху — вялікую, жывую.

— Што гэта?! — закрычаў на ўсю залу.

— Салдацік, даражэнькі, ну ці ж ты мухі ніколі не бачыў? — вінавата спытала ў яго пажылая афіцыянтка. — Ці ж варта з-за яе так нервы паліць?..

— Кнігу скаргаў мне! — яшчэ гучней зароў абражаны («салдаціка» знайшлі!). І як гахне кулачком па стале.

Гэтыя не ўласцівыя зале гукі, разнесліся па ўсіх кутках рэстарана. У тым ліку — да кабінета дырэктара. Ён, ну вельмі спалоханы, хуценька падбег да стала, глянуў у талерку, сказаў: «Во, цыбулька... Смажаная...», двума пальцамі вылавіў яе і... з'еў — чаго нервавацца?

А наведвальнік, між тым, ужо і... «перастаў» — закрыўшы рот сваёй пяцярнёю, ён куляй выскачыў з рэстарана.

Ніякіх доказаў, ніякіх улік у яго не было, а значыць, і скаргі таксама?

А. Ліпень,
Іўеўскі раён

Слава... неслухам!

Кажуць, што жыццё паласатае. У той год у нашай сям'і паласа была светлая: атрымалі нарэшце ордэр на новую двухпакаёвую кватэру, пераехалі, больш-менш абставіліся: у нас (гэтым цяпер нікога не здзівіш) нават тэлевізар другі з'явіўся.

Паставіць яго рашылі на кухні, выбралі месца — засталося антэну правесці.

Муж, дзякаваць Богу, не бязрукі ў мяне — усё падрыхтаваў, усё прамераў і неяк вечарам узяўся за дрыль. Дзірку стаў круціць над плінтусам, у зале. Спачатку (я чула гэта па гуку), свярдзёлак ішоў вельмі цяжка — ведама, у бетон, затым — як у пустое... Але пры гэтым нідзе ў кухні ён... не выйшаў.

Муж нічога не зразумеў, рашыў, што няўдала, відаць, выбраў месца. Пачаў яшчэ раз: сантыметраў на пяць вышэй і правей.

Вынік быў акурат такі ж.

На гук і на раду знізу прыйшоў больш сталы і дасведчаны сусед. Цяпер ужо ён узяў у рукі дрыль, мы ўсёй сям'ёй у чаканні прыселі на кухні — вылупіўшы вочы глядзелі на плінтус. Марна!

Назаўтра муж паехаў да знаёмага будаўніка, стаў распытваць, што б гэта значыла? Той паціснуў плячыма, сказаў, што свярдзёлак, па-першае, мог пайсці ў падлогу (чатыры разы?), а па-другое — куды менш верагоднае — будаўнікі маглі замест адной пліты-перагародкі паставіць дзве, з пустатой паміж — для гукаізаляцыі. Карацей, трэба глядзець на месцы.

Назаўтра, пасля працы, той спецыяліст ужо быў у нас. Прычым, не адзін — з дзіцячага садка забраў малога. Менавіта яго (нас дома яшчэ не было) мужыкі пасадзілі на кухні, сказалі глядзець на сцяну, і як толькі над плінтусам нешта пакажацца, гучна закрычаць.

Малы паслухмяна сеў на кукішкі, мужыкі (утрох — муж, сусед і майстар) узяліся за справу. Прасвідравалі дзірку адзін раз, усунулі туды досыць доўгі кусок арматурыны — міма, «у малако», потым яшчэ раз (пакурыўшы, памазгаваўшы, некаму пазваніўшы) і яшчэ...

Толькі пасля гэтага малы на кухні закрычаў:

— Татка, сюды!.. Ёсць!

Шчаслівыя мужыкі куляй уляцелі на кухню. Малы (во неслух!) роўненька стаяў на табурэтцы і пазіраў на вуліцу — у акно...

Але пры гэтым ім, тром мужыкам, паказваў на... знаёмы кавалак арматурыны, што тырчаў са сцяны.

Толькі тут да мужчын дайшло, што дом, так бы мовіць, няроўны, што зала ў ім адносна кухні метра на паўтара выступае.

Удосталь нарагатаўшыся і на радасцях пацiскаўшы малога, мужыкі ў чарговы раз прасвідравалі дзірку — правялі антэну...

А той кавалак арматурыны тырчыць са сцяны і сёння. Пакінулі... На ўспамін. Пра светлую паласу жыцця.

Людміла В.
г. Мінск

Рубрыку вядзе Валянціна ДОЎНАР.

БУДАЎНІЦТВА — АНТЫКРЫЗІСНАЯ ЗБРОЯ

У Клімавіцкім раёне захоўваецца стабільная сітуацыя, але гэта не значыць, што эканамічны крызіс не адчуваецца на ўсходнім памежжы Беларусі.

Па-першае, знізілася пакупніцкая здольнасць насельніцтва: людзі штодня ходзяць у крамы, але, паводле падлікаў, набываюць на трацiну менш.

Дабрабыт людзей залежыць і ад запазычанасцяў: кажуць, што сума выдадзеных крэдытаў на аднаго жыхара Клімавіцкага раёна дастаткова высокая. Людзям, як ніколі, вельмі патрэбныя стабільная праца і варты заробак.

Каб паспяхова выкараскацца з крызісных з'яваў, у Клімавічах робяць стаўку на будаўніцтва.

— Традыцыйна вядома, што адзін будаўнік цягне за сабой яшчэ 7 рабочых розных спецыяльнасцяў, — каментуе старшыня Клімавіцкага райвыканкама Віталь Грышанаў. — Гэта не мы прыдумалі, і насамрэч гэта так. Таму сёння трэба актыўна развіваць будаўнічую галіну.

У Клімавічах у апошнія гады добра развіваецца будаўніцтва жылля. Пасля працяглай паўзы, у 2005 годзе, у раённым цэнтры здалі 40-кватэрны дом. І гэта стала пачаткам новай жыллёва-будаўнічай эры.

У сувязі з павелічэннем нараджальнасці чарга на жыллё павялічылася да 800 чалавек. У новых кватэрах маюць патрэбу 46 шматдзетных сем'яў.

— За грошы, якія паступілі ў раённы бюджэт ад прыватызацыі жылля — а гэта больш за 250 мільёнаў рублёў, мы замовілі дакументацыю на новы дом, — паведаміў Віталь Грышанаў. — У другім паўгоддзі пачнём будаўніцтва 25-кватэрнага дома для тых людзей, якія стаяць на сацыяльнай чарзе.

Два дамы — на 60 і 80 кватэр — цяпер будуюцца ў раённым цэнтры. Плануецца пачаць узвядзенне яшчэ двух. Гэта ўсё кааператыўнае жыллё.

Калі выбухнуў крызіс, настала імгненная паўза. Але цяпер зноў актыўна фарміруюцца новыя жыллёва-будаўнічыя кааператывы. Сёлета ўдалося стварыць ужо тры кааператывы. Таму ў Клімавічах лічаць, што сёлетняе заданне ў 15 тысяч квадратных метраў будзе выканана.

— Сёння ў Клімавічах ёсць рэальная магчымасць наладзіць жыццё для маладой сям'і, — лічыць кіраўнік раёна. — Спецыяліста забяспечым працай, а праз кааператыў можна і праз паўгода атрымаць ключы ад новай кватэры.

Менавіта такую схему ўлады Клімавічаў лічаць рэальнай магчымасцю прывязаць людзей да малога горада.

— Клімавічы — гэта дастаткова цікавы горад, — пераконвае Віталь Грышанаў. — Цяпер на Клімавіцкім лікёра-гарэлачным заводзе, які з'яўляецца самым буйным падаткаплацельшчыкам у вобласці, сярэдні заробак перавышае мільён рублёў. Грошы вартыя, а выдаткі на жыццё ў райцэнтры будуць меншыя, чым у абласным цэнтры ці сталіцы. Жыллё чалавеку пабудуем. А што яшчэ трэба? Каб быў свой кут і хлеб. Ну, хіба толькі відовішчаў не стае. Працуем над гэтым: напрыканцы мая ў нас распачынаецца міжнародны фестываль дзіцячай творчасці «Залатая пчолка».

Але ў аснове жыцця чалавека — усё ж не святы, а будзённыя справы і праблемы. Людзям зараз проста неабходны новыя працоўныя месцы. Гэта звязана з вяртаннем мужчын з Расіі. З Клімавіцкага раёна сотні людзей накіроўваліся на заробкі за блізкую мяжу. Цяпер служба занятасці раёна часам за тыдзень прымае да ста чалавек.

Сёння, падлічваюць улады, палова ад агульнай колькасці нашых працаўнікоў вярнулася з Расіі: у суседняй краіне яшчэ больш востра перажываюць крызіс — так кажуць тыя, хто вяртаецца на радзіму. Палова яшчэ трымаецца ў Расіі, але іх сем'і атрымліваюць ад іх стольк і грошай, колькі можна зарабіць дома ў мясцовай будаўнічай арганізацыі.

Клімавічам зараз вельмі патрэбны будаўнікі, і тут кажуць, што мужчыны, якія папрацавалі на будоўлях у Расіі, прайшлі, як бы там ні было, добрую школу. Яны больш не ўспрымаюць павольны часам рытм працы на айчынных будаўнічых пляцоўках. Гэтыя працаўнікі не прызвычаіліся сядзець, і яны не будуць чакаць гадзінамі, пакуль падвязуць раствор альбо адрамантуюць кран.

Будаўнікі хочуць прадаць сваю працу і атрымаць грошы, а раённыя ўлады хочуць актыўнай будаўнічай кампаніяй пазмагацца з крызісам.

— Я зычу ўсім працаваць, захоўваць спакой і глядзець у будучыню з аптымізмам, — звяртаецца да жыхароў Клімавіцкага раёна Віталь Грышанаў.

Ілона ІВАНОВА.
г. Клімавічы.

УКРАЛІ ЛІТАРЫ ДЗЯЎЧАТКІ

Вучаніца 9-га класа адной са школ горада Веткі і навучэнка Гомельскага педагагічнага каледжа абвінавачваюцца ў крадзяжы пяці пластыкавых літар са стэлы-паказальніка сельгаспрадпрыемства «Іскра-Ветка» каля вёскі Прысна Веткаўскага раёна. Яшчэ ў лютым была ўзбуджана крымінальная справа і пасля правядзення аператыўна-вышуковых мерапрыемстваў стала вядома, што дзве сяброўкі на добрым падпітку выкралі 20-сантыметровыя літары, прынеслі іх у дом знаёмай і там пакінулі. Кошт літар, між іншым, складае 800 тысяч рублёў.

Начальнік АУС Веткаўскага райвыканкама Анатоль Хмелянок адзначыў: «У разуменні звычайных людзей можа гэта і свавольства. Але гэта парушэнне закона, якое цягне крымінальную адказнасць».

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Погляд

НА КАГО БУДЗЕМ СПАДЗЯВАЦЦА ЗАЎТРА?

У салуне на Дзікім Захадзе:
«Не страляйце ў піяніста — ён іграе як можа».

Пісаць пра конкурс «Еўрабачанне-2009» не збіраўся, бо для мяне ўсё было ясна яшчэ задоўга да паўфіналу, але, пазнаёміўшыся з прэсай, якая падвяла вынікі і пракаментавала конкурс, вырашыў усё ж выказаць свой погляд, бо галоўнае, на маю думку, згубілася ў разборцы эпізодаў конкурсу, эмоцыях...

Чаму перамог Рыбак, а не Елфімаў? І гэта пры тым, што голас у апошняга больш моцны.

Я не ведаю нарвежскай мовы, як і англійскай, і не мог сказаць, пра што спявалі выканаўцы, але быў упэўнены, што Рыбак спяваў пра нешта добрае — перад гледачамі быў жывы чалавек. А хто зразумеў, чаго «рваў душу і горла» Елфімаў? І ўжо ў гэтым ён абсалютна прайграў Рыбаку. Я не кажу пра пастаноўку — другі план. Пеця спяваў як мог — ён стараўся, і прайграў не Елфімаў, а тыя, хто зрабілі на яго стаўку.

Свет рухаецца, і людзей на сёння падкупіла натуральнасць, а надуманае ў мастацтве, прыцягнутае «за вушы», не ўспрымаецца ці з'яўляецца часовым.

Дазволю сабе невялікае адступленне. Калі нашы спартсмены выступаюць у чырвона-зялёнай форме — колерах дзяржаўнага сцяга, то гэта ўспрымаецца натуральна. А вось калі на сцэну выходзяць спявачкі ў народных строях, дзе гарсэты і спадніцы зялёныя, то гэта фальшыўка. Зялёны колер у беларускім народным адзенні адсутнічае цалкам.

І так ва ўсім — за справу павінны брацца прафесіяналы.

Тут і паўстае наступнае пытанне: а ці трапіў бы Саша Рыбак на «Еўрабачанне», калі б яго выбіралі ў нас?

Працэс адбору кандыдата на еўрапейскі конкурс паказаў, што народ, галоўны суддзя ў тым адборы, у значнай меры быў пазбаўлены магчымасці прагаласаваць. А інакш чаму людзі не маглі дазваніцца на студыю і аддаць свой голас? Спасылка на абмежаваныя магчымасці тэлефоннай сувязі смешная. Збіраемся ў космас, а не маем тэхнікі, каб зафіксаваць званкі тэлегледачоў? У гэта цяжка паверыць. Хутчэй за ўсё, людзі нічога не вырашалі ў тым адборы. Проста была зроблена стаўка на Елфімава, і гэтага было дастаткова.

«Які ўжо конкурс запар нашы спевакі выконваюць песні на англійскай мове. Чаго да яе прывязаліся? Большасць выканаўцаў спявалі на роднай мове і душэўна. Неабходна пазбаўляцца ад комплексу непаўнавартасці.»

Уявім, што на тым беларускім адборачным конкурсе адным з канкурэнтаў Елфімава быў Рыбак. Хто выйшаў бы пераможцам? Гледачы прагаласаваць у поўнай меры не маглі б, а так Рыбак здаваўся б праставатым правінцыялам — ім пастаянна патрэбны нейкія выкрутасы і кандэбоберы на замежны лад. Вось і запрасілі польскага пастаноўшчыка, хоць ёсць прыклад: у фінал трапіла спявачка з Мальты без усякіх пастановак і прытанцовак, выйшла да мікрафона — і ў фінале.

Некалькі слоў наконт мовы.

Які ўжо конкурс запар нашы спевакі выконваюць песні на англійскай мове. Чаго да яе прывязаліся? Большасць выканаўцаў спявалі на роднай мове і душэўна. Неабходна пазбаўляцца ад комплексу непаўнавартасці.

Але абвінавачваць Елфімава будзе несправядліва.

Вось А. Ціхановіч увесь час падкрэсліваў, што выступленне нашага спевака ў паўфінале было надзвычай моцным, і ён нават зрабіў спасылку на SMS Ф. Кіркорава: «100% пройдзеце! Малайцы!!!» А хіба ў папсы не свае гульні? Філіп Бядросавіч сказаў адно, а ў галаве, магчыма, трымаў другое. Вядома ж, Ціхановічу застаецца толькі скардзіцца, што не хапіла ўдачы. А магчыма, сам Ціхановіч узяўся не за сваю справу. Быць некалі вядомым спеваком — гэта адно, а кіраўніком праекта — зусім іншае. Тут патрэбны іншы талент...

Усё ўзаемазвязана! І тое, як паводзілі сябе каментатары, асвятляючы «Еўрабачанне-2009», напэўна ж, не выпадкова. Мінулагоднія асвятленні конкурсаў выклікалі крытычныя заўвагі, але справа не даходзіла да адкрытага... Анекдот пра малдаван, іх галовы і салёныя таматы, які падкінуў тэлегледачам адзін з каментатараў — сведчанне культурнага ўзроўню гэтых супрацоўнікаў тэлебачання. А пачуўшы, што калі б «Еўрабачанне» праводзілася тры разы на год, то яны і англійскую мову вывучылі б, захацелася спытаць: «Хлопцы, калі вы па-англійску ні слова, то што вы нам некалькі гадзін баялі — конкурс жа вёўся на мове, якой вы не ведаеце?»

Праблема завязана на недахопе культуры: бытавой, нацыянальнай, сусветнай. Усе яны важныя, але калі ў чалавека адсутнічае пачуццё нацыянальнай годнасці, то ён быццам авечка, якая адбілася ад атары — торкаецца туды-сюды, не ведае куды прыстаць.

Нешта падобнае (і не ўпершыню) адбываецца ў нас з конкурсам «Еўрабачанне». На мой погляд, складваецца ўражанне, што арганізатары не ведаюць, чаго хочуць. Раней спадзяваліся на расіяніна Кіркорава, сёлета — на паляка Юзэфовіча, а заўтра на каго?

Можа, час вызначыцца і стаць на свае ногі?

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

ГОМЕЛЬСКИЙ ОБЛАСТНОЙ ТЕРРИТОРИАЛЬНЫЙ ФОНД ГОСУДАРСТВЕННОГО ИМУЩЕСТВА

23 июня 2009 г. проводит аукцион на право заключения договоров аренды земельных участков под строительство объектов придорожного сервиса

№ лота	Месторасположение земельного участка, адрес, кадастровый номер участка, арендодатель	Характеристика расположенных на участке строений, инженерных коммуникаций	Площадь земельного участка, га	Срок аренды, лет	Назначение участка	Условия продажи	Начальная цена объекта, руб.	Сумма задатка, руб.
1.	Гомельская область, Гомельский р-н, Терюхский с/с, автомобильная дорога М8/Е95 граница РФ (Езерище) – Витебск – Гомель – граница Украины (Новая Гута) км 455,3 – км 456,3 У1 Кадастровый номер: 321087600018000063 Арендодатель – Гомельский районный исполнительный комитет	Участок лесных земель, ограничения в использовании 0,2443 га в связи с их расположением в водоохранной зоне вне прибрежной полосы реки Сож	0,2443	49	Строительство магазина с мини-кафе, модуль-блоков сервисного обслуживания	- снятие, сохранение плодородного слоя почвы и использование его для благоустройства территории; - возмещение Гомельскому райисполкому расходов по подготовке материалов аукциона в сумме 567 000 руб.	1 206 440	120 000
2.	Гомельская область, Ельский р-н, вблизи пограничного пункта таможенного оформления «Новая Рудня» Кадастровый номер: 321400000001000270 Арендодатель – Ельский районный исполнительный комитет	Участок лесных земель, подъезд будет осуществляться по существующей дорожной сети, ограничений в использовании по охранным зонам нет	0,1535	50	Строительство модуль-блоков сервисного обслуживания и междугородней связи	- снятие плодородного слоя почвы и использование для благоустройства территории	81 440	8 000
3.	Гомельская область, Ельский р-н, вблизи пограничного пункта таможенного оформления и на территории пограничного пункта таможенного оформления «Новая Рудня» Кадастровый номер: 321400000001000271 Арендодатель – Ельский районный исполнительный комитет	0,1772 га – участок лесных земель, 0,1547 га – участок технологической подъездной автодороги к локальным очистным сооружениям дождевых стоков, ограничений в использовании по охранным зонам нет	0,3319	50	Строительство стоянки автотранспорта на 30 машин	- снятие плодородного слоя почвы и использование для благоустройства территории	176 090	15 000
4.	Гомельская область, Ельский р-н, вблизи пограничного пункта таможенного оформления «Новая Рудня» Кадастровый номер: 321400000001000272 Арендодатель – Ельский районный исполнительный комитет	Участок лесных земель, подъезд будет осуществляться по существующей дорожной сети, ограничений в использовании по охранным зонам нет	0,5206	50	Строительство гостиницы на 15-20 мест	- снятие плодородного слоя почвы и использование для благоустройства территории	276 200	25 000
5.	Гомельская область, Ельский р-н, вблизи пограничного пункта таможенного оформления «Новая Рудня» Кадастровый номер: 321400000001000273 Арендодатель – Ельский районный исполнительный комитет	Участок лесных земель, подъезд будет осуществляться по существующей дорожной сети, ограничений в использовании по охранным зонам нет	0,4931	50	Строительство кафе на 25-30 мест	- снятие плодородного слоя почвы и использование для благоустройства территории	261 610	25 000

1. Аукцион состоится **23 июня 2009 г. в 11.30** в здании фонда «Гомельоблимущество» по адресу: г. Гомель, пр. Ленина, 3.

Торги проводятся в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов на право заключения договоров аренды земельных участков, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26 марта 2008 г. № 462, с учетом требований Указа Президента Республики Беларусь от 27 декабря 2007 г. № 667 «Об изъятии и предоставлении земельных участков».

2. Для участия в аукционе приглашаются юридические лица всех форм собственности и индивидуальные предприниматели. Участнику необходимо подать заявление установленной формы в фонд «Гомельоблимущество». Лица, желающие принять участие в аукционе, к заявлению прилагают: заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка, а также: юридические лица – доверенность, выданную представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), копии учредительных документов и свидетельство о государственной регистрации; индивидуальные предприниматели – копию свидетельства о государственной регистрации; иностранные юридические лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на русский (белорусский) язык; представители иностранного юридического лица или гражданина – легализованную в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или другой кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом. При подаче документов на участие в аукционе индивидуальные предприниматели, представители индивидуальных предпринимателей и юридических лиц предъявляют паспорт.

3. Заявления на участие в аукционе принимаются в рабочие дни **с 9.00 до 17.00**, последний день приема документов **19 июня 2009 г.** до 16.00 по адресу: **г. Гомель, пр. Ленина, 3,** каб. 406. Заключительная регистрация участников – 23 июня 2009 г. с 9.00 до 11.15. К участию в торгах не допускаются участники, не прошедшие заключительную регистрацию.

4. Сумма задатка перечисляется на счет № 3642927330048 в филиале № 300 Гомельского областного управления ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Гомеля, МФО 151501661. Получатель – фонд «Гомельоблимущество», УНП 400243904.

5. Победитель аукциона – участник, предложивший наибольшую цену. Аукцион признается несостоявшимся, если заявление на участие подано менее чем двумя участниками, предмет аукциона не может быть продан по начальной цене.

6. Участник, ставший победителем аукциона, после окончания аукциона обязан: подписать протокол аукциона в день проведения аукциона; не позднее 10 дней после вступления в силу решения о предоставлении земельного участка возместить расходы по формированию и регистрации земельного участка и затраты на подготовку и проведение аукциона согласно счетам-фактурам; внести плату за право заключения договора аренды земельного участка; не позднее 12 дней после вступления в силу решения о предоставлении земельного участка заключить с арендодателем договор аренды земельного участка.

7. Возможность ознакомления с предметом аукциона обеспечивают арендодатели в срок до 19 июня 2009 года.

8. Организатор открытых торгов вправе отказаться от аукциона в любое время, но не позднее, чем за 3 дня до проведения аукциона.

9. Телефоны организатора аукциона для справок: 8 (0232) 70 14 72, 74 90 27 фонд «Гомельоблимущество», сайт www.gomel-region.by и сайт www.gomelinvest.gov.by

КАЛІ ЁСЦЬ ТРАКТАР

З тэрыторыі, на якой вядзецца будоўля, нехта выкраў 10 м³ газасілікатных блокаў, больш за тысячу штук цэглы, 30 м.кв. матэрыялу для даху... Пра гэта ў Брэсцкае РАУС паведаміў галоўны інжынер будаўнічага ўпраўлення ААТ.

Каб вывезці такую колькасць матэрыялу, патрэбен быў транспарт, і ён знайшоўся ў трактарыста ААТ. Так што доўга шукаць злодзея не давялося.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

ПАД ДУЛАМ ЗАПАЛЬНІЦЫ,

якая была падобная на пісталет, апынуліся сярод белага дня дзве жанчыны — прадаўшчыца і пакупніца крамы ў вёсцы Выношаўка Кармянскага раёна. Сюды з нядобрымі намерамі завітаў 40-гадовы гамяльчанін і стаў патрабаваць грошы. Жанчыны кінуліся ў дапаможнае памяшканне і выклікалі міліцыю. Злодзей тым часам знайшоў невялікую суму грошай, прызначаную для выдачы рэшты і выбег на вуліцу. Мільён рублёў, які захоўваўся пад замком, застаўся некранутым. Кіраўнік Кармянскага РАУС Сяргей Лялькоў аддаў распараджэнні аператыўна-следчай групе, і разам з першым намеснікам Русланам Максіменкам яны адразу выехалі на месца злачынства. А па дарозе пабачылі мужчыну, які ішоў праз поле да Кармы. Міліцыянеры па прыкметах пазналі злачынцу і адразу яго затрымалі. Пры асабістым аглядзе былі знойдзены выкрадзеныя 15 тысяч рублёў і той самы пісталет-запальніца, сапраўды, вельмі падобная на зброю. Наперадзе следства і суд — для неаднаразова судзімага грамадзяніна пакаранне будзе больш суровым: ад 6 да 15 гадоў з канфіскацыяй маёмасці.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

ОТКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «МИНСКСОРТСЕМОВОЩ»

БУДЕТ ПРОИЗВОДИТЬ ВЫПЛАТУ ДИВИДЕНДОВ В ТЕЧЕНИЕ МЕСЯЦА, НАЧИНАЯ С 2 ИЮНЯ 2009 г. С 8 ДО 17 ЧАСОВ (КРОМЕ СУББОТЫ И ВОСКРЕСЕНЬЯ) ПО АДРЕСУ: г. МИНСК, ул. МИНИНА, 21, КОРП. 1.

Акционерам, не работающим в ОАО «МинскСортСемОвощ», дивиденды будут перечислены на лицевые счета в АСБ «Беларусбанк» по месту обмена чеков «Имущество» на акции.

УНН 600052664.

КУП «МИНСКИЙ ОБЛАСТНОЙ ЦЕНТР УЧЕТА НЕДВИЖИМОСТИ»

ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже *складской базы* (имеется ж/д ветка), в составе: административные здания, об. пл. 105,1 кв.м; 66,1 кв.м; здание склада № 1, 1025,7 кв.м; здание склада № 2, 985,5 кв.м; здание склада № 3, 581,6 кв.м; гараж металлический (6х12); канализационная площадка; крановая эстакада; противопожарный водоем; склад цемента (250 т); территория базы (песчано-гравийное покрытие); асфальтированная площадка (2321 кв.м); забор ж/б (352 м.п.), расположенной по адресу: *Минский район, г. Заславль, ул. Привокзальная, 2.* Начальная цена с НДС – 1 370 000 000 бел. руб. Под обслуживание объектов недвижимости сформировано три земельных участка – 0,1084 га; 0,5319 га; 0,5854 га. Подробное извещение опубликовано в газете «Звязда» от 17.02.2009 г. Аукцион состоится **05.06.2009 г.** в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **04.06.2009 г.** до 17.00 по указанному адресу.

Контактный телефон: (8017) 224 61 34.
Сайт в Интернете: www.rlt.by.

Утерянные представительством № 3 по г. Минску Белгосстраха бланки страховых полисов:

— обязательное страхование гражданской ответственности владельцев транспортных средств на территории Республики Беларусь серии АЖ с № 3784545 по № 3784554;

— квитанция о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) форма 1 СУ серии ГС с № 8569042 по № 8569055;

— квитанция о приеме наличных денежных средств по обязательному страхованию строений, принадлежащих гражданам форма 1 СУо серии КО с № 0420399 по № 0420410 считать недействительными.

УНП 101883943

СКАНВОРД

Склаў Андрэй МІХАЙЛАЎ.

АБАРОНЦЫ ІНФАРМАЦЫІ

У Магілёве праходзіць міжнародная навукова-практычная канферэнцыя «Комплексная абарона інфармацыі». У ёй бяруць удзел больш за 150 спецыялістаў, якія займаюцца інфармацыйнай бяспекай у Саюзе Беларусі і Расіі.

Праблемы інфармацыйнай бяспекі ва ўмовах глабальнага фінансавага і эканамічнага крызісу — у цэнтры ўвагі. Абарона інфармацыі актуальная не толькі ў кіраванні дзяржавай і ў ваеннай сферы, але таксама і для банкаўскай справы, аховы здароўя і нават персанальных звестак пра чалавека.

Між тым, штогод павялічваецца колькасць так званых кіберзлачынстваў. Летась у Беларусі іх зарэгістравана больш за 1600: гэта амаль у 5 разоў больш, чым у 2006-м годзе.

Ілона ІВАНОВА.

Здароўе на талерцы

Ламінарыя — вось дык капуста!

Ламінарыя — ядомая бурая марская водарасць. З глыбіні марской цягнуцца да святла доўгія слаявішчы ламінарыі, якія часам дасягаюць у даўжыню 20 метраў. Марскую капусту называюць водарасцю здароўя і прыгажосці, «марскім жэньшэнем». І не дзіўна — гэта найбагацейшая крыніца карысных рэчываў.

Ламінарыя надзвычай багатая на ёд, які ўтрымліваецца ў ёй у арганічнай форме, што паляпшае яго засваенне арганізмам чалавека. Таму ніводны штучны прэпарат не ў сілах супернічаць з ламінарыяй у справе прафілактыкі хваробаў шчытападобнай залозы. Ёд марской капусты актывізуе шэраг ферментаў, рэгулюе менструальны цыкл, дзейнасць яечнікаў, змяншае вязкасць крыві, паніжае тонус сасудаў і артэрыяльны ціск. Акрамя ёду, у ламінарыі выяўлены яшчэ амаль 60 мікра- і макраэлементаў (бром, калій, кальцый, кобальт, магній, малібдэн, марганец, цынк і інш.), а таксама вітаміны B_1, B_2, B_{12}, D, фоліевая і аскарбінавая кіслоты.

Важнае месца ў хімічным складзе марской капусты займаюць поліцукрыды, у прыватнасці солі альгінавай кіслаты. Альгінаты — актыўныя прыродныя энтэрасарбенты, якія валодаюць здольнасцю звязваць і выводзіць з арганізма іоны цяжкіх металаў, радыенукліды, розныя таксіны, хваробатворныя бактэрыі, лішкі халестэрыну. Поліцукрыды таксама актывізуюць імунныя рэакцыі, перашкаджаюць утварэнню тромбаў, нармалізуюць абменныя працэсы, рэгулююць водна-салявы баланс.

Чаго толькі не гатуюць з марской капусты! Найбольш папулярныя салаты. Калі не хочаце есці капусту ў чыстым выглядзе, дадавайце яе ў стравы з агародніны — і карысна, і смак будзе больш разнастайным. З ёю можна варыць супы, гатаваць соусы. Дарэчы, у ламінарыі мала калорый, а, набухнуўшы, яна стварае адчуванне сытасці. Таму на яе аснове робяць мноства харчовых дабавак для разгрузачнай дыеты.

Супрацьпаказанняў да ўжывання марской капусты нямнога: павышаная адчувальнасць да ёду, некаторыя эндакрынныя парушэнні, вострыя захворванні органаў стрававання і нырак. З асцярожнасцю яе трэба ўжываць пры цяжарнасці.

САЛАТА ВІТАМІННАЯ

Вазьміце: *100—150 г марынаванай марской капусты, 1—2 салёныя або свежыя агуркі, 2—3 морквы, 1—2 яблыкі, 1 яйка, 3—4 ст. лыжкі смятаны, соль і зяленіва.*

Абабраную моркву надзярыце на буйной тарцы, агуркі і яблыкі нарэжце тонкімі скрылікамі. Усё змяшайце з марской капустай, запраўце соллю, смятанай. Выкладзіце ў салатнік, упрыгожце крутымі яйкамі ў выглядзе кружкоў і пасыпце дробна нарэзаным зяленівам.

Падрыхтавала Вольга ЦЫБУЛЬСКАЯ.

Павага да беларускай мовы — знак шведскай культуры

На шляху з варагаў ёсць прыпынак у Беларусі

Дні культуры Швецыі пачаліся прэзентацыяй кнігі на беларускай мове. Свае «Трыццаць_тэкстаў» у літаратурным музеі імя М. Багдановіча прэзентаваў Дзмітрый Плакс, наш былы суайчыннік, які зараз жыве і актыўна працуе ў Швецыі. Ён вядомы як мастак, паэт, драматург, празаік, перакладчык. Але дагэтуль у яго не выходзіла кніг на беларускай мове. Магчыма, туга па радзіме нагадвае пра сябе? Ці ўсё-такі застаецца жаданне сказаць сваё слова ў культуры той краіны, якая выхавала. Так што цяпер у свеце за нашых — былых ці сённяшніх грамадзян — зусім не сорамна.

Сярод сённяшніх — вядомыя беларускія літаратары, якія з задавальненнем не толькі з'яўляюцца прадстаўнікамі краіны за мяжой, але і ўласна беларусам паказваюць наш узровень, калі едуць на сустрэчы ў рэгіёны. Едуць сёлета Валерыя Кустава, Людміла Рублеўская, Алесь Разанаў, Андрэй Хадановіч, Анатоль Вярцінскі ў Пінск і Баранавічы на літаратурныя вечарыны. Так, менавіта ў рамках Дзён культуры Швецыі арганізоўваюцца літаратурна-музычныя вечарыны, дзе ўдзельнічаюць беларускія творцы і госці са скандынаўскай краіны Мікаэль Ніэмі, Петэр Фроберг Ідлінг, Улінэ Сціг, Аніка Нурлін, Андрэас Матсан. Цудоўная кампанія, якая ведае каштоўнасць словаў і дасць магчымасць адчуць непаўторнасць моў.

Паслухаць носьбітаў двух еўрапейскіх моў можна будзе 21 мая на літаратурна-музычнай вечарыне ў Мінску ў памяшканні «Тэатра-студыі Е. Міровіча» Беларускай акадэміі мастацтваў. Але не былі б яны сучаснымі літаратарамі і крэатыўнымі асобамі, каб абмежавáліся проста чытаннем ці выкананнем сваіх твораў. У Пінску іх чакае моцная канкурэнцыя з мясцовых талентаў, якія вось-вось на падыходзе. Конкурс юнацкай (зразумела, беларускай!) паэзіі пачнецца 22 мая і пройдзе ажно ў два туры. Вось за што варта паважаць шведаў — разам са сваёй культурай яны актыўна прасоўваюць беларускую.

Трэба адзначыць, што восьмыя Дні культуры арганізоўвалі сёлета Пасольства Швецыі ў Мінску пры падтрымцы Шведскага інстытута і Дзяржаўнага савета культуры Швецыі, але сумесна з беларускімі партнёрамі — Міністэрствам культуры, Беларускай дзяржаўнай філармоніяй і іншымі. Акрамя літаратурнай часткі, у праграме абавязкова будуць музыка і кіно. Канцэрт Матса Густафсана, джазавага саксафаніста, зоркі са Скандынавіі, адбудзецца ў чэрвені. Ужо напачатку лета нас чакае сустрэча з сучасным шведскім кіно, якое будзе прадэманстравана на асобным фестывалі ў Мінску і Магілёве.

Ларыса ЦІМОШЫК.

СЁННЯ

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	4.58	21.16	16.18
Віцебск —	4.41	21.12	16.31
Магілёў —	4.48	21.06	16.18
Гомель —	4.52	20.52	16.00
Брэст —	5.14	21.30	16.16
Гродна —	5.23	21.22	15.59

Месяц

Маладзік 24 мая.

Месяц у сузор'і Авена.

Імяніны

Пр. Арсенія, Івана, Пімена.

К. УНЕБАЎШЭСЦЕ ПАНСКАЕ, Віктара, Цімафея, Яна.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Дзве даты

21 мая

1894 год — нарадзіўся Мікалай Мацвеевіч Галадзед, вядомы беларускі дзяржаўны дзеяч. У гады Першай сусветнай вайны на фронце, прымаў актыўны ўдзел у Кастрычніцкай рэвалюцыі 1917 года. У 1927—1937 гадах — Старшыня СНК Беларускай ССР. У 1937 годзе арыштаваны, загінуў у турме. Рэабілітаваны ў 1956 годзе. Яго імем названа вуліца ў Мінску.

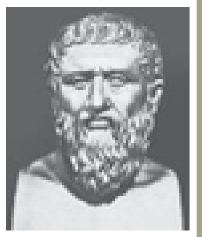

427 год да н.э. — нарадзіўся Платон, старажытнагрэчаскі філосаф, заснавальнік еўрапейскай філасофіі («Дзяржава», «Апалогія Сакрата», «Федр», «Сафіст» і інш.).

Цытата дня:

«Добрае выхаванне надзейней за ўсё абароніць вас ад тых, хто дрэнна выхаваны».

Філіп Дормер Чэстэрфілд (1694—1773), англійскі пісьменнік і дзяржаўны дзеяч.

Свет і сусвет чалавека

ІААН БАГАСЛОЎ, ІВАН-ПШАНІЧНІК, ІВАН МІКОЛЬНЫ, ІВАН ДОЎГІ, МІКОЛЬНІК

Гэты дзень на Беларусі атрымаў назву «Міколаў бацька» ці «Міколаў Іван», таму што папярэднічаў дню Міколы.

- У Беларусі адным з ахоўнікаў земляробства лічыцца Іван Микольны. Калі ў полі да гэтага дня ўзыходзіла жыта, казалі: «На Івана колас, на Пятра каравай».
- «На Івана Багаслова ары пашу, сей пшаніцу». Па старажытным звычаі ў гэты дзень не толькі сеялі пшаніцу, але таксама пяклі пшанічныя каравай, якімі частавалі вандроўнікаў і беднякоў. Калі ж не надаралася сустрэць такіх людзей, каравай аддавалі птушкам.
- Гэты дзень таксама лічыцца спрыяльным для пасеву агуркоў і гарбузоў. Агуркі трэба было сеяць на досвітку, пакуль каровы ляжаць у хляве. Лічылася, што ў такім выпадку агуркі будуць ляжаць на градках «гурбамі».

Дзеянні і словы пры пасадцы агуркоў:

Насенне агуркоў высыпаць у шклянку, заліць алеем, адбыць з ім набажэнства ў царкве, а пры пасадцы сказаць:

«У Іерусаліме град, у Іерусаліме дождж, у Іерусаліме бяда, а на маім агародзе ёсць града. Як масла слуста, так багата мая града і мой стол. У імя Айца і Сына і Святога Духа. Амін».

- Высадка гароднінных культур суправаджалася выкананнем шэрагу магічна-прадуцыравальных дзеянняў. Так, у запісах беларускіх фалькларыстаў пазначана: «жанчыны ў час пасадкі морквы, агуркоў, рэдзькі паднімаюць спадніцы высока, спадзеючыся, што ўсё пасаджанае вырасце высока, і хапаюцца за свае калена, упэўненыя, што пасаджанае будзе гэткае ж тоўстае і круглае, як калена».
- Спрыяльным гэты дзень лічылі і для пасадкі цыбулі. Цыбуля, пасаджаная на Міколавага бацьку, будзе мець вялікі плод і доўгае сакавітае пер'е.

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

Усміхнёмся!

У нас ёсць тры пары года:

1) Не трэба адчыняць вокны — і так горача.

2) Не трэба адчыняць вокны — і так холадна.

3) Не трэба адчыняць вокны — і так нармальна.

☺

— Не бывае ж абсалютна здаровых людзей.

— Такія людзі ёсць. Гэта прызыўнікі.

☺

Сёння я выпіў 1 літр піва. Жонка скандаліла.

Учора я выпіў 5 літраў піва. Жонка таксама скандаліла.

Пытанне: калі жонка заўсёды скандаліць, навошта піць менш?

☺

Дзённік халасцяка.

Адключылі гарачую ваду, а вырашыў перад сном памыцца. Разагрэў ваду ў каструлі, прыняў «душ». Потым засынаю і адчуваю, што ад мяне нішто сабе так пахне пельменямі...

☺

— Каго гэта ты да мяне прывяла?

— Гэта мой будучы першы муж, мама.

☺

Валуеў давіў тараканаў позіркам, тараканы Валуева — інтэлектам.

На наступны дзень пасля знікнення Інтэрнэта.

Крынічка

«Цякла тут з лесу невялічка
Травой зарослая крынічка».
Якуб КОЛАС.

Рубрыку вядзе Валянціна ШПІЛЕЎСКАЯ, тэл. 285 88 81 — № 16 (305)

Крыніца бялку — шпінат

По колькасці бялку шпінат уступае толькі гароху і фасолі. Яго лісты — сапраўдная крыніца вітамінаў і мінеральных рэчываў. Прычым пры варцы вітаміны А і С практычна не разбураюцца. А дзякуючы хларафілу, які па сваім складзе блізкі да гемаглабіну крыві, шпінат незаменны ў харчаванні хворых з парушэннямі кровазвароту. Яго рэкамендуюць пры авітамінозах, нервовым знясіленні, атэрасклерозе, рахіце, гемароі, цукровым дыябеце. Часта шпінат называюць «мяцёлкай страўніка» за здольнасць актывізаваць перыстальтыку кішэчніка.

Аднак шпінат змяшчае многа шчаўевай кіслаты, таму хворым на падагру, людзям з хворымі ныркамі і хворай печанню, з парушэннямі водна-солевага абмену трэба асцярожна ўводзіць яго ў свой рацыён харчавання.

Лепшае зяленіва атрымліваецца пры ранневеснавой сяўбе, калі сыходзіць снег і глеба растане на 5—10 см. Таксама добра яго высяваць у другой-трэцяй дэкадах жніўня. Градку выбіраюць на адкрытым, сонечным месцы, там, дзе вільготна. Перад сяўбой насенне замочваюць у вадзе пакаёвай тэмпературы на 1-2 сутак. Сеюць радамі, адлегласць паміж радамі — 3-4 см на глыбіню 2-3 см. Усходы з'яўляюцца праз 10-12 дзён. Праз два тыдні да шпінату можна падсеяць ушчыльняльныя расліны, напрыклад, радыску.

Шпінат вельмі адчувальны да светлавога дня. Пры даўгаце дня 16 гадзін ён пускае стрэлкі. У такі час трэба штучна пакарочваць дзень хоць бы да 10-12 гадзін. Для гэтага можна штодзённа прыкрываць градкі цёмным спанбондам, чорнай плёнкай ці іншым матэрыялам, накінутым на каркас. Пасля з'яўлення кветканосаў лісты губляюць харчовую каштоўнасць, робяцца гаркаватымі на смак.

Убіраюць шпінат пры фарміраванні 5-6 сапраўдных лісцікаў у разетцы, вырываючы з коранем.

Трэба памятаць:

- Шпінат лепш за ўсё ўжываць прама з градкі.
- Стравы гатуюць перад самай падачай на стол.
- Свежы шпінат мыюць у чыстай сцёкавай вадзе перад прыгатаваннем, папярэдне вымыты ён хутка вяне.

І яшчэ важна ведаць, што стравы са шпінатам нельга есці пасля 24 гадзін захоўвання пры пакаёвай тэмпературы: пад уплывам асобных рэчываў нітраты, якія змяшчаюцца ў лістах, ператвараюцца ў шкодныя для арганізма нітрыты, якія могуць прывесці да парушэння дыхання, з'яўлення адышкі, галаўнога болю.

Каб захаваць зялёны колер, лісты адварваюць у адкрытым эмаліраваным посудзе ў вялікай колькасці вады.

Тушаць і вараць шпінат асобна ад іншай агародніны, інакш ён атрымліваецца жорсткім і мяняе колер.

На смак шпінат прэсны, таму да яго дадаюць шчаўе ці лімон.

Каша, сапсаваная маслам

- Лішак азотных угнаенняў можа прывесці не толькі да запавольвання росту, але і гібелі раслін. А падкормка імі ў канцы лета выклікае зніжэнне зімастойкасці пладовых дрэў.
- Летам лішак арганічных угнаенняў (акрамя перагною) выклікае празмерны і зацяжны рост, зніжэнне зімастойкасці дрэў. Яны пазней пачынаюць пладаносіць, пагаршаецца якасць і лёжкасць пладоў.
- Вялікая колькасць свежага гною і мінеральных угнаенняў, унесеных у глебу каля ствала, могуць прывесці да гібелі дрэва.
- Мінеральныя ўгнаенні, унесеныя ў сухое надвор'е, прыгнечваюць расліны.
- Пры паверхневым унясенні фосфарных і калійных угнаенняў, калі іх не заправіць у глебу, пладовыя расліны не могуць іх засвоіць.

«Малы» сяброе з «Зарніцай»

Для таго, каб атрымаць на агародзе высокі ўраджай агуркоў, выбіраць кожныя два дні, а то і кожны дзень, вельмі важна выбраць гатунак. Лепш аддаваць перавагу гатункам і гібрыдам, устойлівым да захворванняў, у першую чаргу — да пераноспарозу, бактэрыёзу і мучністай расы. Вось некаторыя з іх.

Карал — раннеспелы гатунак універсальнага прызначэння, устойлівы і да мучністай расы. Плады 80-120 г, з буйнымі бугаркамі, без горычы.

Славянскі — сярэднеспелы гатунак універсальнага прызначэння. Плады эліпсападобнай формы, даўжынёй 10-12 см, сярэдняя маса 100-120 г. Устойлівы да аліўкавай плямістасці, мучністай расы.

Верасень — сярэдняспелы, універсальны гатунак. Пачынае пладаносіць на 42-46-ы дзень, маса плода 100-125 г.

Світанак — сярэдняспелы, універсальны гатунак, пачынае пладаносіць на 69-73-і дзень, маса плода 70-95 г.

Зарніца — сярэдняспелы гатунак універсальнага прызначэння. У пладанашэнне ўступае на 50-66-ы дзень. Плод цёмна-зялёны, з маленькай насеннай камерай і маленькімі зярнятамі.

Малы Ф1 — раннеспелы гібрыд універсальнага прызначэння. Плады карнішоннага тыпу, даўжыня якіх 6-8 см, масай 50-80 г, мякаць шчыльная, сакавітая. Ураджайнасць больш як 4 кг з 1 кв. м.

Янус Ф1 — раннеспелы гібрыд універсальнага прызначэння, плады дае на 40-51-ы дзень. Маса плода 75-100 г. Гэта адзін з лепшых гібрыдаў для марынавання і засолкі.

Каралавы рыф Ф1 — сярэдняспелы гібрыд універсальнага прызначэння, высокаўраджайны. Плод даўжынёй 8-10 см, масай 110 г.

Вясёлка Ф1 — сярэдняспелы гібрыд універсальнага прызначэння, плады — падоўжана-авальныя, сярэдняя маса 100 г, даўжыня — 9-10 см, не жаўцеюць, вызначаюцца добрай транспартабельнасцю.

Увага: У раслін усіх пералічаных гібрыдаў пераважае жаночы тып цвіцення, таму для павышэння іх ураджайнасці неабходна пасеяць побач насенне любога гатунку агуркоў.

Выбіраем і садзім гарбузы

Вядома каля 20 відаў гарбузоў і яшчэ больш разнавіднасцяў, якія адрозніваюцца знешнім выглядам і смакам. Форма пладоў таксама разнастайная: круглая, падоўжаная, пляскатая, у выглядзе цыбуліны. Некаторыя экзэмпляры гарбуза дасягаюць 300 кг (а ў 2003 годзе ў Англіі вырасцілі гарбуз 415 кг!), у той час як самыя маленькія могуць важыць да 400 г. Якія гатункі гарбузоў даюць добры ўраджай у нашай мясцовасці, пры належным доглядзе, расказвае загадчык аддзела гарбузовых раслін Інстытута агародніцтва НАН Беларусі Анатоль ХЛЕБАРОДАЎ.

— Асноўных відаў культурных гарбузоў тры: буйнаплодны, цвердаскуры (уключае і кабачок з патысонам) і мускатны.

Буйнаплодны — самы халадастойкі, лёжкі, але больш пластычны і пазней выспявае, чым цвердаскуры. Некаторыя яго гатункі ўстойлівыя да паніжаных тэмператур. Буйнаплодныя гарбузы не любяць рэзкіх ваганняў тэмпературы, у халаднаватае лета ўраджай атрымаць складана.

Самыя распаўсюджаныя гатункі гэтага віду: Усмешка, Грыбаўскі зімовы, Мармуровы, Залатая карона.

Грыбаўскі зімовы — познеспелы буйнаплодны гатунак. Мякаць тоўстая, цёмна-аранжавага колеру, сакавітая. Плады выдатныя на смак (даспяваючы становяцца ўсё смачнейшымі), захоўваюцца доўга.

Усмешка — халадаўстойлівы, хуткаспелы гатунак. Ад усходаў да выспявання праходзіць 85 дзён. Пладоў на расліне бывае да 15 штук, яны ярка-аранжавыя з ледзь прыкметнымі белымі палоскамі. Мякаць ярка-аранжавая, хрумсткая, маласакавітая, з ярка выражаным водарам дыні. Плады захоўваюцца да студзеня, не губляючы смакавых якасцяў.

Беларускія голанасенныя — сярэдняспелы, ураджайны гатунак. Мякаць таўшчынёй 4-4,5 см. Асаблівасць гатунку — у дарослых асобін наяўнасць голага насення, г.зн. без адраўнелай абалонкі. Плады захоўваюцца да 5 месяцаў.

ЦВЕРДАСКУРЫЯ ГАРБУЗЫ

Ранняя культура, цвісці пачынае самай першай з гарбузовай сямейкі. Выспявае прыкладна за 4 месяцы, але ўступае буйнаплоднай сястрыцы па ўраджайнасці і таўшчыні мякаці. Доўга захоўваць гэтыя гарбузы не варта: насенне прарасце ўнутры плода і мякаць стане горкай. Затое семачкі ў гэтага віду гарбузоў самыя смачныя. Яны больш цеплалюбівыя і вынослівыя, чым буйнаплодныя, але дрэнна пераносяць гарачыню: плады робяцца дробнымі і ўраджай зніжаецца. Да цвердаскурых адносяцца і голанасенныя гарбузы. У іх семачкі вырастаюць адразу без абалонкі, таму есці іх — адно задавальненне.

З гатункаў цвердаскурых гарбузоў шырока вядомы Грыбаўскія кустовыя, Міндальныя 35, Мазалеўскія 49, Чырвоная шапачка і інш.

Грыбаўскія кустовыя — цэняцца за скараспеласць, кампактную кустовую форму, добрую ўраджайнасць, высокія смакавыя якасці.

Чырвоная шапачка — гатунак мае чалмападобную форму. З-за параўнальна невялікага памеру яны ў нас карыстаюцца, на жаль, невялікай папулярнасцю. Мякаць ярка-аранжавая, вельмі насычана карацінам, рассыпістая, цукрыстая, як у мядовага яблыка. Заслуга гэтага гатунку ў тым, што плады можна есці сырымі, гатаваць салаты, варыць, смажыць і тушыць.

МУСКАТНЫ ВІД

Самыя цеплалюбівыя і познеспелыя. Плады з мяккай скуркай, маршчыністыя, перцападобныя, пляскатыя, цыліндрычныя. Яны не толькі смачныя, але і вельмі зручныя для разрэзвання. Не круглыя, а больш падобныя на кабачкі, з ушчыльненнем на месцы кветкі. Насенне знаходзіцца ў гэтым ушчыльненні, а ўсё астатняе — мякаць. Пасля ўборкі мускатны гарбуз павінен паляжаць месяцы два: за гэты час мякаць стане салодкай і ярка-аранжавай. У іх больш чым у астатніх відаў караціну, і менавіта з мускатнага віду гарбуза робяць сокі для дзіцячага харчавання. Іх можна есці сырымі.

Найлепшымі па якасці і ўтрыманні караціну гатункі: Вітамінны, Мускатны, Жамчужына, Прыкубанскі.

Жамчужына — універсальны сярэдняпозні гатунак. Маса плода — 3,2-4 кг. Шчыльная цёмна-аранжавая мякаць салодкая, сакавітая. Плады захоўваюцца да 4 месяцаў не губляючы смакавых якасцяў.

У нашых умовах, сказаў Анатоль Якаўлевіч, высаджваць гарбузы лепш за ўсё ў канцы мая—пачатку чэрвеня, калі мінуе пагроза замаразкаў і глеба прагрэецца не менш чым да 12 градусаў.

Смачнае лякарства

У гарбузоў лекавымі з'яўляюцца як самі плады, так і кветкі, і парасткі.

Адвар з кветак рэкамендуюць для лячэння гнойных ранаў. Кампрэсы і павязкі з адварам накладваюць на трафічныя язвы, якія развіваюцца на канечнасцях у дыябетыкаў.

Даказана мачагоннае дзеянне сцёблаў і пладаножак гарбуза, якія прымяняюцца пры лячэнні сардэчна-сасудзістых хваробаў з ацёкамі, а таксама пры гіпертаніі і парушэнні абмену рэчываў. Адвар з сухіх гарбузовых сцёблаў дапагае пазбавіцца ад адкладання соляў.

Сырыя, падсушаныя (не смажаныя!) семкі гарбуза выдатны сродак ад глістоў. Гэты сродак больш слабы, чым хімічныя прэпараты, затое ён бясшкодны, асабліва для дзяцей.

Акрамя таго, гарбузовыя семкі дапамогуць пры лячэнні розных захворванняў мачавога пухіра, асабліва раздражнёнага яго стану і аслабленні тонуса пры дабраякасных новаўтварэннях прастаты ў пажылых людзей.

Толькі гарбузы супрацьпаказаны пры цяжкай форме дыябету, а сырая мякаць і сок з яе — пры гастрыце з паніжанай кіслотнасцю.

ЗВЯЗДА
БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА
ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь
РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ. РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОЎСКІ, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЛЬКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВІДРЫЦКАЯ, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК, І. ШЧУЧЭНКА.
НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 36, 287 18 51, юрыдычнага — 287 19 68, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 21 03, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 74 13 92, Баранавічах: 47 26 02, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэрыі: 292 22 03; прыём рэкламы тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zvyazda.minsk.by, рэдактар рэкламнага аддзела — тэл./факс 292 04 52.
http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zvyazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе атрыманыя пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку».
Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год.
Тыраж 32.444 Індэкс 63850. Зак. № 2681. Нумар падпісаны ў 19.30.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12